

**NORD-NORSK**  
**SJAKK**

Nr. 6

SEPTEMBER 1977

KR. 5.—



## Ikke bare ros

Bergens Schakkklubb kan ikke bare få ros etter å ha stått som arrangør av årets NM.

Nå må det være helt klart at spilleforholdene var gode. Litt trangt om plassen i enkelte klasser, men store luftige lokaler gjorde at ingen kunne klage. Rundeoppsettet gikk greit og feil ble ikke registrert. Det oppstod en del tvister, men disse ble tatt hånd om på en slik måte at ingen fant grunn til å innlevere skriftlige klager.

Vel, vil mange si: Hva er det så å klage over?

Den observante leser vil huske at undertegnede uttalte etter gjennomgåelse av innbydelsen at det var ønskelig at Bergens Schakkklubb gjorde seg mere flid med mesterskapet. Det falt også en ytring om at arrangør klubben ikke gjorde seg synderlige anstrengelser med finansieringen av mesterskapet.

Kongressen fant sted i lokaler som ikke tilfredstilte kravene. Trangt om plassen og lavt under taket

gjorde sitt til at kongressen ble «drepende». Det vil si for de som fant frem til lokalet. Selv om privatbil var et stort pluss, så var det ingen garanti for at man fant frem. Skilte manglet.

Spillestedet lå adskillig lenger «ute på landet». Noen av oss måtte ta to busser for å komme frem. Det hadde gjort seg med bussruter påtrykt programheftet når det ikke, uforståelig av hvilken grunn, var mulig å skaffe et lokale av mere sentral beliggenhet.

Turneringskjemaene lå løse i et blankt omslag og var en liten kilde til ergrelse. Glemte du kulepennen hjemme, var du ille ute, reservepennert fantes ikke.

Servertingen var det ingen ting å si på dersom kaffe servert i plastbeger pleier å koste kr. 3.50. Samtlige andre varer stod i forhold, prismessig. Det er klart at dette ble dyrt i lengden og det kom da heller ikke som noen overraskelse at banketten (kr. 145.- pro. pers) måtte avlyses da deltagerne ikke så seg råd. Oss bekjent er dette første gang i historien at banketten ikke finner sted.

Arrangementsmessig kom dette NM som en kaldusj etter mønster opplegget i Harstad. Skal vi håpe på bedre forhold i Risør 1978?

## NORD-NORSK SJAKK

Postboks 278 - 9601 Hammerfest  
Tlf. (084) 11 948

### Redaksjon:

Knut H. Fagerhaug  
Kjell Johannessen  
Frans Larsen

## RØYKE-FORBUD

Tom Johansen, formann i Oslo Sjakk-krets, la på kongressen frem et lovforslag om at det burde være røykeforbud under landsturneringen. I Gunnar Johnsen's fravær ble dette enstemmig vedtatt, og vi hadde med ett tatt et langt skritt på vei til røykeforbud i alle sjakkturneringer i dette land. Vil styret i Nord-Norges Sjakkforbund innføre samme ordning for neste års NNM i Harstad?

## KONGRESSEN

Hele sju timer satt vi benket i et knøttlite lokale for å ta oss av de mange saker som stod på programmet. Sakene gikk stort sett greit igjennom uten at gemyttene kom i kok selv om noen og enhver følte seg litt «oppkokt». Litt kjedelig var det dog at lovene for Norges Sjakkforbunds Ungdom var blitt utarbeidet fra to forskjellige hold uten kommunikasjon seg imellom. Forslagene var stort sett like og vi må bare gi honnør for at partene ikke gikk inn på «fiisespikkeri».

Alldri har vel Eikrem med sitt styre fått så mye ros for vel utførsarbeide som denne gang og det var derfor heller ikke grunn til å gjøre store utskiftninger i styret.

# NM 1977

1. Knut J. Helmers, Stjernen	=2 +8 =7 +4 +12 +5 =9 +3 =11 +6 +10	9.0
2. Leif Øgaard, OSS	=1 +9 =8 =3 =7 +11 +4 +6 +12 =10 =5	8.0
3. Arne V. Guldbrandsen, Fischer	+12 +5 =9 =2 +11 +6 +10 =1 =8 +7 =4	7.5
4. Jarl H. Ulrichsen, ASKO	+11 =6 +10 =1 +8 +7 =2 +12 =5 +9 =3	6.5
5. Sverre Heim, Tønsberg	+9 =3 +11 =6 +10 =1 =8 =7 +4 +12 =2	6.0
6. Gunnar Johnsen, Kirkenes	=7 +4 +12 =5 +9 =3 =11 =2 =10 =1 +8	6.0
7. Per Ofstad, Fredrikstad	=6 =10 =1 =8 =2 =4 =12 +5 =9 =3 =11	4.5
8. Bjørn Tiller, OSS	=10 =1 =2 =7 =4 =12 +5 =9 =3 =11 =6	4.5
9. Øystein Hjertenes, Flora	=5 =2 +3 =11 =6 =10 =1 =8 =7 =4 =12	4.0
10. Thor G. Harestad, ASKO	=8 +7 =4 =12 =5 =9 =3 =11 =6 =2 =1	4.0
11. Stein Jensen, Harstad	=4 =12 =5 =9 =3 =2 =6 =10 =1 =8 =7	3.0
12. Aleks Semakoff, OSS	=3 +11 =6 =10 =1 =8 =7 =4 =2 =5 =9	3.0

### KLASSE MESTER ELITE

Det var med en viss optimisme vi så frem til møtet mellom våre to nord-norske ess, Stein Jensen og Gunnar Johnsen, og den øvrige norgeseliten.

Gunnar Johnsen, Kirkenes, har i de siste 5 år vært vår landsdels mest solide trumfkort, og den fine 2. plass fra forrige års NM i Harstad vitner jo om solid spillestyrke.

Likevel, det var kanskje først og fremst den nord-norske mester de to siste år, Stein Jensen, Harstad, som mange av oss satte de største forventninger til. Ung, talentfull og framgangsrik er de ord som best betegnet sjakkspilleren Jensen før NM tok til.

Nå gikk det imidlertid slik at unge Jensen, helt ute av form (det er ikke alle som får sluppet av nede på Mallorca), skuffet stort. Det ble bare smuler igjen fra de rikes bord denne gang.

Altså var det Gunnar Johnsen som igjen måtte trekke laset. Han skuffet så visst ikke og

lå lenge an til en plassering helt i toppen. Det må være helt klart at som elitespiller bosetter man seg ikke i Finnmark uten å få svi for det. På tross av en enorm nivåheving i samtlige klubber i fylket (skyldes ikke dette selskap oppnår ikke hvem som helst, men kanskje det forklarer den mangel på hårdhet som unektelig var påkrevet i enkelte av hans partier.

Det er vel ikke utenkelig at Tromsø Schakkklubb som fra høsten kan rulle ut den røde løper for å ønske Gunnar Johnsen velkommen, vil bli umulig som mostander i lagmatcher.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at vi bringer partier av Sverre Heim da vi, på tross av at han forlengst er flyttet fra Nord-Norge, betrakter han som 3/4 Tromsøværinger.

(KJ)



KNUT JØRAN HELMERS



# HRRRMMM!

STUMP RØYKEN!



## MOTTATT DRONNINGGAMBIT

Hvit: Gunnar Johnsen, Kirkenes  
Sort: Jarl Ulrichsen, ASKO

Klasse Mester Elite — 2. runde.

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Sc3, dxc4.

Ikke så dårlig som enkelte kommentatorer har villet ha det til, f. eks. spilte Rubinstein konsekvent teksttrekket, selv om han i fortsettelsen pleide å spille c5 i 4. trekk.

4. e4, a6. 5. Lxc4, b5. 6. Lb3, c5. 7. Sf3, c4?

Gir hvit litt for frie hender i sentrum, mens sorts forsøk på motspill på dronningfløyen ikke fører frem pga. dårlig utvikling. Bedre må være 7. -Lb7 fulgt av cxd4, selv om hvit med sin bedre utvikling nok står noen nyanser bedre.

8. Lc2, Lb7. 9. 0-0, Se7.

Ser kunstig ut, dog gir heller ikke 9. -Sf6 sort noe større å håpe på pga. 10. e5, Sd5. 11. Sg5 osv. og



GUNNAR JOHNSEN

sort får problemer med å få ut brikkene. (11. -Le7. 12. Dh5).

10. Te1, Sg6. 11. Sg5, h6?

Sort har opplagt i første omgang vurdert det nærliggende 11. -Le7 og funnet ut at hvits trusler blir for sterke etter 12. Dh5!, Dxd4. 13. Le3, Dd8. 14. Tad1, Dc8. (14. -Sbd7. 15. e5!) men varianten burde selvsagt vært spilt.



12. Sxe6!

Med ideen 12. -fxe6. 13. Dh5, Kf7. 14. e5 og vinner.

12. -Dd7. 13. Sxf8, Kxf8. 14. d5, Dd6. 15. f4!

Atter en taktisk finte: 15. -Sxf4? 16. e5.

15. -b4. 16. e5, Dd7.

Eller 16. -Dd8. 17. Sa4, Lxd5? 18. Le4, Se7. 19. Le3, Sbc6. (19. -Da5. 20. Sb6, Lxe4? 21. Dd8 matt). 20. Lb6 og vinner.

17. Sa4, Dxd5.

Oppgir ånden. Den logiske slutt på partiet turde snarere vært 17. -Lxd5. 18. Sb6, Da7. 19. Dxd5 (også 19. Le3 vinner lett), Dxb6+. 20. Le3, Dc6. 21. Dd8+, De8. 22. Lc5+, Se7. 23. Lxe7+ og matt. Resten av partiet «spiller seg selv».

18. Dxd5, Lxd5. 19. Sb6, Lc6. 20. Sxa8, Lxa8. 21. Le3, Ke8. 22. Tad1, Se7. 23. Td6, Sc8. 24. La4+, Ke7. 25. Tdd1, Lc6. 26. Lc5+, Ke6. 27. Lc2, f5. 28. exf6ep+, Kxf6. 29. Te5, b3. 30. axb3, cxb3. 31. Tf5+, Kg6. 32. Tg5+, Kf7. 33. Lxb3+, Kf6. 34. Ld4+, Ke7. 35. Tgx7+, oppgitt.

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

## RETI

Hvit: Sverre Heim, Tønsberg  
Sort: Thor G. Harestad, ASKO

Klasse Mester Elite — 5. runde.

1. g3, d5. 2. Lg2, Sf6. 3. Sf3, g6.

En annen sunn og logisk utviklingsmåte er 3. -Lf5 med ev. senere h6 for å skaffe løperen en sikker plass på diagonalen b1/h7. 4. b3, Lg7. 5. Lb2, 0-0. 6. 0-0.

Sort må nå bestemme seg hvordan han vil utvikle Lc8. Utvikling langs diagonalen h3/c8 er mindre elastisk etter at sort har valgt bondeformasjonen g6-h7, i og med at løperen da vanskelig kan få en beskyttet plass på h7.

Sort velger å fianchettere også sin hvitfelta løper. Den eneste forskjell på hvits og sorts stilling blir da at sort allerede har en bonde i centrum (d5). Dette har svekket feltet e5. Sorts økende kontroll over e4 (via d5, Lb7 og Sf6) er av mindre betydning da hvit med d3 kan drive en offiser vekk fra dette feltet. Kombinasjonen av dobbel fianchetto og tidlig d5 er altså mindre elastisk, mer kompromitterende, enn dobbel fianchetto uten tidlig centralt i bondefremstøt. 6. -b6.

Bedre er etter min mening 6. -c5 fulgt av Sc6 og ev. senere e6. 7. c4, e6.

Sort vil unngå å få byttet av sin Lg7 etter cxd5.

8. d4, Lb7. 9. Sbd2, Sbd7. 10. Tc1, Tc8.

Hvit har en bonde på c4, sort har en bonde på e6, ellers er stillingene symmetriske. En frigjøring av den sorte stillingen måtte skje via c5 og en senere likvidasjon i centrum. Hvits følgende omstilling tar sikte på å øke kontrollen med centralfeltene og gjøre trekket c5 for sort så lite fristende som mulig.

11. Tc2, Te8?

Ønsket sort å gjennomføre e5? Med tidligere e6 ville denne åp-

ningen av centrum være forbundet med tempotap og neppe akseptabel. Når sort velger en oppstilling med d5, e6, f5, som han i neste trekk bestemmer seg for, stærtårnet bedre på f8 enn på e8.

12. Da1, Sh5.

Etter 12. -c5, 13. Td1 står hvit ideelt med tanke på en åpning av centrum, og sort velger derfor en «steinvegg»-type løsning på motspillproblemene.

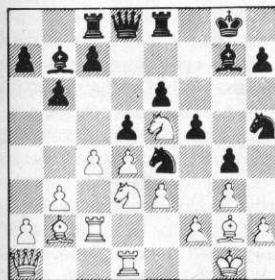
13. Td1, f5. 14. e3.

Hindrer f4 for sort, men svekker de hvite feltene i hvits kongestilling. En annen mulighet var straks ommøbleringen med Se1-d3 og Sdf3.

14. -g5. 15. Se1

De sorte feltene i sorts centrum/kongestilling (spesielt e5) er svake, og med de følgende springermanøvre søker hvit å øke sin kontroll over centralfeltene. Mulighetene for f3 og e4 åpnes også.

15. -Sdf6. 16. Sd3, Se4. 17. Sf3, g4. 18. Sfe5.



18. -Lxe5

Sort har stivet av bondestillingen på kongefløyen på en slik måte at de svake hvite feltene i hvits kongestilling blir gjort tilgjengelige for sorts springere (via g5). Ved nå å bytte bort sin sortfelta løper mot en av hvits springere reduserer han hvits mulighet til å forsvare disse svekkede hvite feltene. I og med at han gir opp denne løperen forplikter han seg imidlertid i praksis til aldri å tillate åpning av den lange sorte diagonalen.



SVERRE HEIM

19. Sxe5, Shf6. 20. a4

Med tanke på en ev. senere åpning av a-linjen via a5.

20. -Sd7. 21. Sd3, Sg5. 22. c5

For å kunne realisere sin posisjonelle fordel må hvit åpne en linje på dronningfløyen før sorts motspill på kongefløyen blir for sterkt.

22. -c6. 23. cxb6, axb6. 24. La3, Sf6.

Sort kan ikke tåle at den hvite løperen trenger inn til de svekkede sorte centralfeltene.

25. Tdcl, Sfe4. 26. Se5

Sort kan ikke lenger hindre at hvits trykkspill mot centrum/dronningfløyen gir materiell gevinst.

26. -Df6. 27. Sxc6, Lxc6. 28. Txc6, Txc6. 29. Txc6, Sd2.

Sorts eneste sjansje er et angrep mot hvits konge bygget opp rundt de svekkede hvite feltene f3 og h3 og den svake bonden på h2. I fortsettelsen spiller han konsekvent på dette.

30. Dc3

Hvit på sin side må spille på å trenge inn i sorts stilling via c-linjen slik at sort ikke får arbeidsro til kongeangrepet med dronning og to springere.

30. -Sgf3+. 31. Lxf3, Sxf3+. 32. Kf1, f4.

Godt spill i tidsnøden. På denne måten gjøres sorts h-bonde til fri-

bonde.

33. gxf4, Dg6. 34. Te7.

Hvit har ikke tid til bonde-rovning på b6.

34. -Sxh2+

Hvis 34. -Db1+. 35. Lc1.

35. Ke2, g3.

Sort fremtvinger mulighet for sidesjaker med dronningen.

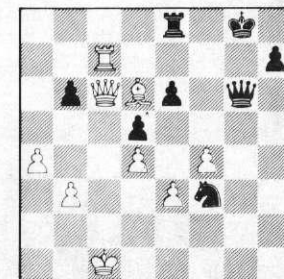
35. fxc3, Dxc3. 37. Dc6, Dg2+.

Sort gir i tidsnøden noen sjaker med dronningen før tilbaketog til g6. Derved vinner han tid for tidskontrollen, men han frigjør også feltet f3 for springeren.

38. Kd1, Dg4+. 39. Kc1, Dg6. 40. Ld6

Straks 40. Tc8 skulle også holde til gevinst.

40. -Sf3.



41. Kb2

Hemmelig trekk, spilt etter 42. min. ettertanke. Etter dette trekket er Tc8 en alvorlig trusel. Sort måtte da svare Dg2+, men etter Ka3 ville ikke sorts dronning ha flere sjaker, og den ville gå tapt etter hvit dronningsjakk på 8de raden (etter tvunget tårnbytte). Hvis sort forsvare seg mot truselen Tc8 med Kh8 (frigjør feltet g8 for tårnet), følger i stedet Le7 med den vinnende truselen Lf6+, ev. først etter Dd7. (41. -Kh8. 42. Le7, Tg8. 43. d7).

41. -h5.

Gir fluktfelt for kongen og setter sorts motrumf, den frie h-bonden, i bevegelse. Trekket svekker imidlertid g6 avgjørende.

42. f5, exf5. 43. Dxd5+, oppgitt. Bruddet med f5 ville ikke være

godt med bonden på h7, siden dronningen da ville kunne dekke sjakker i g-linjen på g6. (Etter 43. Dxd5+, De6. 44. Dxf3, Dxd6. 45. Dg2+).

(Komm. av Sverre Heim).

#### SICILIANSK

Hvit: S. Heim, Tønsberg  
Sort: Leif Øgaard, OSS

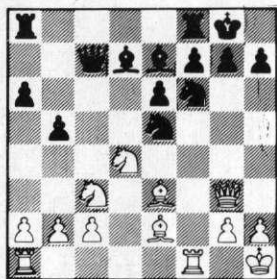
Klasse Mester Elite — 9. runde.

1. e4, c5. 2. Sf3, e6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sc6. 5. Sc3, a6. 6. Le2, Dc7. 7. 0-0, Sf6. 8. Kh1, Le7. 9. f4, d6. 10. Le3, 0-0. 11. De1, Ld7. 12. Dg3, b5. 13. e5!?

Hittil har partiet vært ført i kjente teoretiske baner, hvor hovedvariantens videre fortsettelse er 13. a3, Tab8 osv., mens også Heims tekstdrekk, som innebærer et bondeoffer, har vært prøvd tidligere.

13. -dxe5. 14. fxe5, Sxe5.

Selvsagt ikke 14. -Dxe5. 15. Sxc6.



15. Txf6!

Riktig en knallperle og samtidig en meget vesentlig teoretisk nyhet! Tidligere har det vært prøvd trekk som 15. Lh6 og 15. Lf4, uten at man er kommet til noen entydig konklusjon.

15. -Lxf6. 16. Sf3?

Den gale trekkrekkefølge! Etter det mer nøyaktige 16. Lf4! synes sorts forsvarsmuligheter utilstrekkelig, f. eks. 16. -Dc5. 17. Se4, Dxd4. 18. Sxf6+, Kh8. 19. Lxe5 eller 16. -b4. 17. Se4, Kh8. 18. Ld3 fulgt av ev. Sf3. (18. -Da5. 19. Sxf6, gxf6. 20. Dh4 ev. 19. -Sxd3.

20. Sxd7), Bemerk at sort i tilfelle av 16. Lf4 ikke har forsvarsvendingen Lc6.

16. -Lc6. 17. Lf4, b4.

Eneste alternativ var 17. -Lxf3, men sort har neppe redning etter 18. Lxf3, b4. (18. -Tac8? 19. Te1).

19. Se4, Kh8. 20. Te1.

18. Lxe5. Lxe5. 19. Dxe5, Dxe5. 20. Sxe5, Lxg2+.

I betraktning kom 20. -Tac8 for ev. å trenge inn i hvits stilling med tårnet.

21. Kxg2, bxc3. 22. b4(!)

Sterkere enn 22. bxc3 og tar sikte på etablering av en sterk fribonde i b-linjen.

22. -Tfd8. 23. Ld3, f6. 24. Sc4, Td4.

25. a4, Tb3. 26. Tb1, e5. 27. b5, e4.

28. Lf1, axb5. 29. axb5, f5. 30. b6, f4. 31. Tb3, Td2+!

Et oppfinnsomt, men nødvendig kvalitetsoffer. Til gjengjeld får Øgaard stablet på benene en bondehær som ikke er hverdagskost i partisjakk!

32. Sxd2, exd2. 33. Le2, Kf7.

Partiet ble spilt i siste runde, og ledende Helmers' oppgjør pågikk ennå. Slik situasjonen var, måtte Øgaard vinne for å gjøre seg håp om ev. NM-tittel, og til det formål var varianten 33. -f3+. 34. Kf2, fxe2. 35. Kxe2 alt annet enn velegnet.

34. Kf2, Ke6. 35. Lg4+, Ke5. 36. Ke2, e3. 37. b7, Kd6. 38. Lf3, g5. 39. h3, Kc7. 40. Tc3+, Kb6.

Hvits fribonde tvinger sort til å gi mere blod: 40. -Kd7. 41. Tc8! eller 40. -Kd8. 41. Tc5.

41. Tc8, Txb7. 42. Lxb7, Kxb7. 43. Tf8.

Sorts bønder bør mane til forsiktighet, f. eks. 43. Tg8?, f3+. 44. Kd1, f2. 45. Tf8, h5!

43. -Kc6. 44. Kd1, Kd5. 45. h4, h6. 46. hxg5, hxg5. 47. Tf5+, Ke4. 48. Txc5, f3. 49. Tg4+, Ke5. 50. Th4, Kf5. 51. e4, Kg5. 52. Td4, Kf5. 53. c5, Ke5. 54. Th4?

Flere timers hardt arbeid kastet ut gjennom vinduet! Den logiske slutt på partiet ville vært det opplagte 54. Td8, hvorved sorts konge avskjæres fra c-

bonden, mens hvite tårn kontrollerer d-bonden og kongen f-bonden. En mulig vinstvariant er som følger: 54. -f2. 55. Ke2, Kf4. 56. c6, Kg3. 57. c7, Kg2. 58. Tg8+ (en viktig finesse!), Kh2. 58. Tf8. 54. -Kd5. 55. c6, Kxc6. 56. Th3, f2. 57. Th1, Kd5. 58. Ke2, Kd4. 59. Ta1, Ke4. Remis.

Sorts konge pendler mellom e4 og d4, mens tårnet aldri får forlate a-linjen.

(Komm. Frans Larsen)

#### SICILIANSK

Hvit: Aleks Semakoff, OSS  
Sort: G. Johnsen, Kirkenes

Klasse Mester Elite — 3. runde.

1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, g6. 6. Le2, Lg7. 7. Le3, Sc6. 8. f4

Vanligvis spilles 8. Sb3 for å unngå varianten 8. f4, Sg4. 9. Dxc4 (eller 9. Lg1!), Sxd4. 10. Dd1, Sc6, og sort har minst utligning. Men sort avstår fra 8. -Sg4, dels for å unngå avbytte, dels for å få spillet inn i en variant som han er mer fortrolig med, nemlig oppstillingen med Le6, Sa5 osv. Uklart spill gir 8. f4, Db6. 8. -0-0. 9. Sb3, Le6. 10. g4, Sa5.

På alternativet 10. -d5 (Botwiniks trekk fra hans berømte remisparti mot Alekhine) får hvit etter dagens teori klar fordel med 11. f5, Le8. 12. exd5, Sb4. 13. Lf3, men 10. -Tc8 er en god mulighet ifølge Encyclopediaen: 11. f5, Lxb3. 12. axb3, d5. 13. exd5, Sb4. 14. Lf3, Sfxd5, dog er varianten høyst uklart etter 15. Sxd5. 11. f5

I betraktning kan komme 11. g5, Sd7. 13. Ld4.

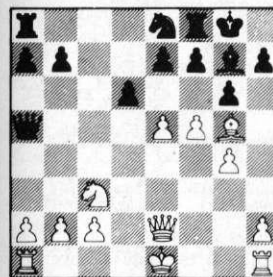
11. -Le4. 12. e5?!

Interessant, men tvilsomt. Et typisk eksempel på variantens muligheter for begge parter er snarere 12. Sxa5, Lxe2. 13. Dxe2, Dxa5. 14. 0-0. Tac8. 15. g5, Txc3. 16. gxf6 (ikke 16. bxc3, Sxe4!), Txe3. 17. Dxe3, Lxf6. 18. c3, Tc8 med like sjanser.

12. -Se8.

Ikke 12. -dxe5. 13. Dxd8, Tfxd8. 14. Sxa5. Dessuten avvstår sort fra den teoretiske trekkfølge 12. -Lxe2. 13. Dxe2, Sd7. 14. f6, exf6. 15. exd6. Hvorvidt dette er en korrekt vurdering, får tiden vise. 13. Sxa5, Lxe2. 14. Dxe2, Dxa5. 15. Lg5

Et forsøk på å utnytte det tveeggede i sorts 12. -Se8, men samtidig «henger» jo bonden på e5.



15. -Lxe5!

Mindre overbevisende er 15. -f6.

16. exf6, Sxf6. 17. 0-0-0.

16. Lxe7, Sf6!

Hva som nå følger er et godt eksempel på eksakt «timing» i sjakk.

17. Lxf8, Lxc3+. 18. bxc3, Dxc3+.

19. Kf2, Dd4+.

Løperen får fortsatt stå! Bemerk at 20. De3 er umulig p.g.a. 20. -Sf4+. (jvfr. komm. til sorts 16. og 21. trekk).

20. Kg2

Nærliggende, men i betraktning kan også 20. Kg3 komme. 20. -Tae8. 21. Le7, Sd5.

Bemerk varianten 22. f6, Sf4+. 22. Df3

Eller 22. Tad1, Sf4+. (Ikke 22. -Se3+. 23. Kh3!). 23. Kf1, Sxe2. 24. Txd4, Sxc4. 25. Lxd6, Sxc2 med en liten fordel for sort.

22. -Se3+. 23. Kh3(?)

Her var nok 23. Kg3 litt bedre. 23. -Txe7. 24. The1?

Objektivt sterkere var 24. Tad1, Sxd1. 25. Txd1, Te3. 26. Txd4, Txf3+. 27. Kg2, selv om sort bør vinne sluttspillet etter 27. -Tc3! 24. -h5! 25. gxh5, Te4?

Her kunne sort satt et flott punktum på partiet med 25. -g5! (26. Dg3, g4+. 27. Kh4, Df6 matt). Dessverre er tidsnøden i ferd med å legge sin klamme hånd over partiet, noe som gjelder for begge parter.

26. fxc6, fxc6?

I gjensidig tidsnød spiller sort på en relativt enkel tidsnødsfelle, men som vi straks skal få se, burde han nok ha nøyd seg med evig sjakk med 26. -Th4+. 27. Kg3, Tg4+ osv.

27. hxg6?

Den som gjør den siste feil!

HVOR

# FØDES SJAKK FOLK?

KIRKENES



HVOR

# SJAKK FOLK FØDES



Nødvendig var 27. Dg3!, Kh8, og sort må slå om remisen.

27. -Dh8+. 28. Oppgitt.

Det er helt slutt etter 28. Kg3, Dh4 matt.

(Komm. av Gunnar Johnsen og Frans Larsen).

## SICILIANSK

Hvit: Sverre Heim, Tønsberg  
Sort: Stein Jensen, Harstad

Klasse Mester Elite — 3. runde.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, g6. 4. 0-0, Lg7. 5. Te1, Sf6. 6. c3, 0-0. 7. d4, cxd4. 8. cxd4, d5. 9. e5, Se4. 10. Sc3, Sxc3. 11. bxc3, Sa5. 12. Lg5, h6. 13. Lf4, Lf5. 14. Sh4, Le6. 15. Ld3, Dd7. 16. Te3, Tfc8. 17. Tg3, Te6. 18. Lxh6, Lxh6. 19. Dh5, oppgitt.

## ENGELSK

Hvit: Stein Jensen, Harstad  
Sort: Gunnar Johnsen, K.nes

Klasse Mester — 7. runde.

1. c4, Sf6. 2. b3, c6. 3. Sf3, d5. 4. Lb2, Lg4. 5. e3, e6. 6. Le2, Sbd7. 7. d3, Ld6. 8. Sbd2, De7. 9. a3, a5. 10. 0-0, 0-0. 11. Se1, Lxe2. 12. Dxe2, Tfd8. 13. d4, e5. 14. Sc2, c5. 15. Tfe1, Te8. 16. Dd1, Tad8. 17. b4, b6. 18. dxc5, bxc5. 19. cxd5, axb4. 20. e4, Sb6. 21. Se3, Ta8. 22. Sec4, Sa4. Remis.

## KLASSE MESTER KANDIDAT

Våre tre nordligste fylker kan oppvise flere spillere som oppfyller kravene til deltagelse i denne klassen, men utrolig nok var det ingen av dem som møtte opp. Synd var det, for i samtlige andre klasser var Nord-Norge representert og det til og med med ypperlige plasseringer.

Det bør være hevet over enhver tvil at vi også hadde klart det i denne klassen, men det fikk vi altså ikke bevist.

(KJ).

Klasse Mester Kandidat (16 delt.)

1. Bjørn Heggheim, OSS	7.5
2. T. Heiberg, Stjernen	6.0
3. E. Iversland, Bergen	6.0
4. Arne Danielsen, Oslo	5.5
5. Magne Følling, Bergen	5.5
6. Ole Chr. Moen, OSS	5.0

## KLASSE MESTER

Tradisjonelt har spillere fra Nord-Norge vært å finne helt i toppen i denne klassen, og årets NM var i så måte ikke noe unntak. Reidar Jenssen, Tromsø, var bare fattige kvalitetspoeng fra å kvalifisere seg til deltagelse i neste års Kandidatklasse. Nå spørs det bare om Reidar Jenssen, som ennå er å finne i «Kongens klær», i mellomtiden klarer å hamstre nok ratingpoeng til likevel å kunne få delta. Det blir et kunststykke å få det til i nord-norske turneringer.

Den store overraskelsen, sett med våre øyne, var utvilsomt Kjetil Vollans innsats. Bodøgutten har, tross iherdige forsøk de tre siste år, ikke maktet å spille seg opp i den nord-norske mesterklassen. To 2. plasser viser at det har vært nære på. Nå ser det imidlertid ut til at han har tatt mål av seg til større oppgaver. Meget gledelig. Narvikgutten Torbjørn Burchard greier ennå ikke å «stå distansen fullt ut». Fin plassering, ja vel, men han kan bedre.

(KJ).

Klasse Mester (40 delt.)

1. Dag Orseth, Bergen	7.5
2. Stein Sollid, OSS	6.5
3. Reidar Jenssen, Tromsø	6.5
4. Rhor Støre, OSS	6.0
5. Trond Nilsen, Hamar	6.0
6. Kjetil Volla, Bodø	6.0
10. T. Burchard, Narvik	5.5
20. Johannes Høie, Tromsø	4.5
22. Inge Svinnset, Tromsø	4.5

## SICILIANSK

Hvit: O. Stangeland, Sandnes  
Sort: R. Jenssen, Tromsø

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, g6. 5. Le3, Sf6. 6. Sc3, Lg7. 7. Lc4, Da5. 8. 0-0, 0-0. 9. a3?!, d6. 10. h3, Ld7. 11. f4, Tac8. 12. La2, a6. 13. Df3, b5. 14. Df2, De7.

Hvit truet 15. Sxc6, Txc6. 16. Ld5.

15. Tfd1, Db7. 16. Sde2, b4. 17. axb4, Sxb4. 18. Sg3, Lc6.

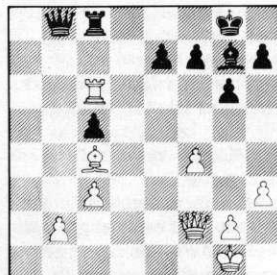
Sterkere var 18. -Sxa2 og deretter Lc6.

19. Lb3!, Sxe4. 20. Sgxe4, Lxe4. 21. Sxe4, Dxe4. 22. c3, Sd3. 23. Dd2, Sc5.

Selvsagt ikke 23. -Sxb2?? 24. Ld5.

24. Lxc5, dxc5. 25. Txa6, Db7. 26. Lc4, Db8!

Overtar d-linjen.  
27. Df2, Tfd8. 28. Txd8+, Txd8. 29. Te6, Te8.



## 30. Dxc5?

Det er fristende å skaffe seg to forbundne fribønder, men følger er at sort får avgjørende kongeangrep takket være e-bonden og de svake sorte feltene rundt hvits konge.

30. -Txc6. 31. Dxc6, Dxf4. 32. Dc8+, Lf8. 33. b4, e5.

Med ideen e5-e4 ev. e3, samt Kg7 fulgt av Ld6. Hvit kan ikke forhindre dette.

34. b5, e4. 35. De8, Kg7. 36. Lxf7, Lc5+. 37. Kh1, Df1+. 38. Kh2, Ld6+.

Raskere var 38. -Dg1+. 39. Kg3, Ld6+. 40. Kh4, Df2+. 41. Kg4, Dg3 matt.

39. g3, Df2+. 40. Kh1, Df3+. 41. Kg1, Lc5+. 42. Oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

## ENGELSK

Hvit: R. Jenssen, Tromsø  
Sort: Arnold Mundal, ASKO

Klasse Mester — 4. runde.

1. c4, Sf6. 2. Sf3, c6. 3. g3, d5. 4. b3, Lg4. 5. Lb2(?)

Unøyaktig spilt. Sort kunne nå ha svekket hvits bondestilling med 5. -dxc4. 6. bxc4, Lxf3. 7. exf3, c5. Korrekt var selvsagt 5 Lg2. (5. -dxc4. 6. bxc4, Lxf3. 7. Lxf3, Dd4. 8. Db3!)

5. -e6(?) 6. Lg2, Ld6. 7. 0-0, Sbd7. 8. d3, De7.

Fremstøtet e5 forberedes grundig.

9. Sbd2, 0-0. 10. Tc1, La3. 11. Lxa3, Dxa3. 12. Tc2, Tac8(?) 13. Dc1, Dd6.

Antagelig bedre enn avbytning. 14. Db2, Tfe8. 15. Tfc1, Te7. 16. b4, Tce8.

Omsider er sort klar til å spille e5 uten dermed å bli tvunget til å besvare cxd5 med Sxd5.



REIDAR JENSSEN

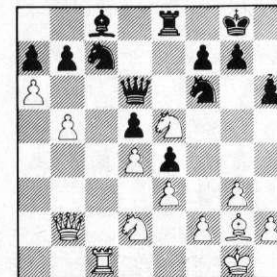
17. a4, e5. 18. cxd5, cxd5. 19. e3. Skal forhindre e5-e4-e3 og forbereder d4.

19. -h6. 20. b5, Sb6.

Sort vil med sin følgende manøver minske hvits trykk i c-linjen.

21. a5, Sa8. 22. d4, e4. 23. Se5, Tc7. 24. Txc7, Sxc7. 25. a6?!

Et vel dristig fremstøt som burde vært besvart med 25. -Db6! med minst likt spill for sort. Men sort fryktet varianter som 25. -axb6? 26. Tc6, Dd8. 27. Txf6!, og løperen henger. Derfor valgte han det følgende forsvarstrekk som imidlertid fører til en brå avgjørelse av partiet. 25. -Lc8?



## 26. b6!

Øyeblikkelig 26. Dc3/c2! vinner like elegant etter 26. -Te7. (26. -Sxb5. 27. Dxc8!, Txc8. 28. Txc8+, Kh7. 29. axb7, og bonden går inn). 27. Lh3!, Dd8. (27. -Lxh3. 28. axb7, Db6. 29. Dc5!). 28. Lxc8, Dxc8. 29. Dc5!

26. -axb6. 27. Dc3!, Sxa6. 28. Dxc8!, Txc8. 29. Txc8+, Df8.

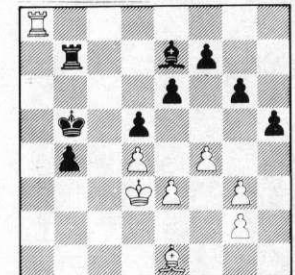
For 29. -Kh7 strander på poenget i kombinasjonen —

springergaffel på f7: 30. Th8+! 30. Txf8+, Kxf8. 31. f3, exf3. 32. Lxf3

Og sort ga opp i det 59. trekk. (Dobbelbonden i b-linjen er ikke egnet til å gi hvit problemer av noe slag).

(Komm. av Reidar Jenssen).

## KJETIL VOLLAN, BODØ



TOM J. JOHANSEN, OSS

Klasse Mester — 4. runde.

Hengestilling. Hemmelig trekk var 41. Te7.

Ved brettet hadde jeg store problemer med å fastslå hvorvidt 41. -b3 var korrekt. Det skal innskytes at klokken på dette tidspunkt var 22.30. Det hemmelige trekk ble gjort med tiltro til at jeg kunne oppnå den samme stilling etter trekkjentagelse. Hjemmeanalysen kl. 24.00 ga heller ikke noen klare gevinstvarianter, men kl. 08.00 nesten morgen var tankene noe klarere, og troen på at stillingen var vunnet vendt tilbake. Hengepartiet som spiltes kl. 09.00 forløp

# G. HAGEN

Bok og papirhandel — Hammerfest

UTVALG I SJAKK

slik.

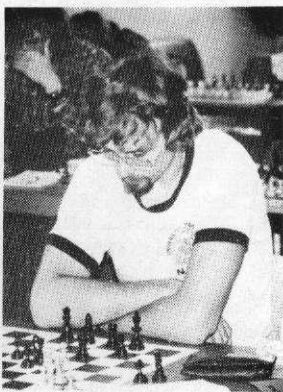
41. -Te7. 42. Ld2, Tb7. 43. Le1, b3!  
44. Ta5+, Kc6. 45. Ta6+, Tb6!  
Nemlig.

46. Txb6+, Kxb6. 47. Kc3?

Dette er galt, men sort står i alle tilfelle til gevinst. På 47. Lc3, Lb4. 48. Lb2 gir 48. -Le1 gevinststilling.

47. -Lb4+!! 48. Oppgitt.

(Komm. av Kjetil Vollan).



KJETIL VOLLAN

## FRANSK

Hvit: Gunnar Moe, Tønsberg  
Sort: Kjetil Vollan, Bodø

Klasse Mester — 2. runde.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. a3, Lxc3+. 5. bxc3, dxe4. 6. Dg4, Sf6. 7. Dxc7, Tg8. 8. Dh6, e5.

Det mest energiske er å angripe sentrum med en gang. 9. Dd2

Mer vanlig og bedre er 9. Se2. 9. -Sc6. 10. dxc5, Da5. 11. Tb1, Dxc5. 12. Tb5, De7. 13. Sh3

Det er vanskelig å angi noe særlig bedre trekk. Alternativene er Lc4, Tg5, Se2 og g3. 13. -e5.

Med dette trekk får også «den franske løper» muligheter til å bli svært aktiv. Det er samtidig klart at hvit har problemer med å finne

akseptable trekk.

14. g3?

Det truet 14. -Lxh3, og hvit sitter igjen med en haug dårlige bønder, men hvit kommer likevel med dette fra asken til ilden.

14. -Lg4!

Truselen 15. -Td8 er formidabel. Diagonalen d1/g4 kan heller ikke lukkes (Le2) da Sh3 i så fall henger. Det eneste som tenkes kan er...

15. Dh6, 0-0-0.

Enkel, logisk og sterkt!

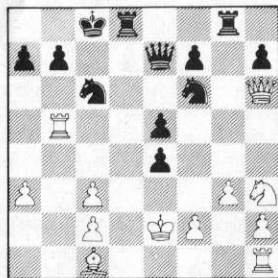
16. Le2

Hvis 16. Ld2, Dxa3! (17. Dxf6?, Dc1+! og matt).

16. -Lxe2.

I en så god stilling er det gjerne flere gode trekk. Partifortsettelsen har den fordel at den er ganske forsert.

17. Kxe2



17. -De6!!

Med dobbelttrussel på g4 og c4.

18. Ke1

Eneste måte å komme unna begge truslene på.

18. -Dg4. 19. Ld2, e3!:

Avgjørende. Hvit må minst tape offiser, da 20. fxe3 besvares med 20. -Se4 og 20. Dxe3 med 20. -Td1 matt.

20. Dxe3, Dxb3.

Resten er meget lettfattelig og gjengis uten kommentarer.

21. Df3, De6. 22. Tc5, Td5. 23. Txd5, Dxd5. 24. Ke2, De4+. 25. Le3, Dxc2+. 26. Kf1, Db1+. 27. Kg2, De4. 28. Td1, Td8. 29. Txd8+, Kxd8. 30. e4, Ke7. 31. a4, Ke6. 32. a5, Sxa5. 33. Oppgitt.

(Komm. av Kjetil Vollan).

## SICILIANSK

Hvit: Johannes Høie, Tromsø  
Sort: Rolf Kvassheim, Ski

Klasse Mester — 3. runde.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, e6. 6. Sdb5, Lb4. 7. Lf4

Alternativet er 7. a3 som gir hvit en noe bedre stilling. Teksttrekket er en gambitfortsettelse som leder til store forviklinger etter 7. -Sxe4. 8. Sc7+, Ke7. F. eks. 9. Df3, d5. 10. 0-0-0, Lxc3. 11. bxc3, g5. 12. Lg3, f5. 13. Le4, Ld7 med uklart spill. Sorts avslag av gambiten fører til en dødsykk kongebonde på d6 da Lb4 for eller senere forsvinner fra brettet.

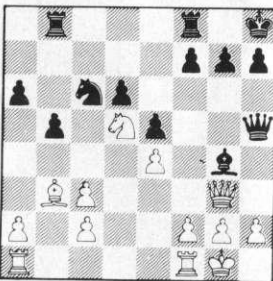
7. -e5? 8. Lg5, 0-0. 9. Le2, a6. 10. Lxf6!, Dxf6. 11. Sc7, Lxc3+.

Det truet 12. S7d5, og hvit unngår dobbeltbonden i c-linjen. 12. bxc3, Tb8. 13. 0-0, d6. 14. Sd5, Dg5. 15. Lc4, Lg4. 16. Dd3, b5. 17. Lb3, Dh5?!

Det er nå like før sorts stilling blir løftet av hengslene, og han søker sin redning i et spill på kongefløyen. Som vi skal se, blir dette effektivt forhindret av hvit før det i det hele tatt kommer i gang.

18. Dg3, Kh8.

Forbereder f5 og parerer truselen 19. h3 med offisersgevinst.



19. Se3!

Forhindrer sorts eneste mulighet for motspill, 19. -f5. Samtidig blottlegges kongebonden på d6.

19. -Le6. 20. Tfd1, Tfd8. 21. Td2,



JOHANNES HØIE

Sa5.

Sort ser ingen hensikt i å forsvare d-bonden, noe som i lengden er fullstendig utsiktsløst.

22. Tad1, Sc4. 23. Lxc4, Lxc4?

Adskillig seigere var 23. -bxc4.

24. Txd6, Txd6. 25. Txd6, Lxa2.

Og dermed er det duket for en hurtig avgjørelse:

26. Sf5, Tg8. 27. Td8!, oppgitt.

På 27. -Dg6. 28. Txc3+, Kxc3. 29. Se7+.

(Komm. av Reidar Jenssen).

## SICILIANSK

Hvit: Joh. Høie, Tromsø  
Sort: Gunnar Moe, Tønsberg

Klasse Mester — 8. runde.

1. e4, c5. 2. Sf3, e6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, a6. 5. Sc3, Lb4. 6. Ld3, Sc6. 7. Sb3, Sf6. 8. 0-0, d5. 9. exd5, Sxd5. 10. Sxd5, Dxd5. 11. Dg4, Lf8. 12. f4, Ld7. 13. Le3, 0-0-0. 14. Lb6, e5. 15. f5, Te8. 16. Tcd1, Sb8. 17. Le4, Db5. 18. Le3, h5. 19. Dh3, De2. 20. Ld5, Dg4. 21. Dxc4, hxc4. 22. Lxf7, Le7. 23. Lxe8, Txe8. 24. Sc5, Le6. 25. Se6, Lf6. 26. Lg5, Txe6. 27. fxe6, Lxg5. 28. Tf8+. Kc7. 29. e7, g3. 30. e8D, gxh2+. 31. Kxh2,

Lxe8. 32. Txe8, Sc6. 33. Kg3, Lf6. 34. c3, Se7. 35. Kg4, Sg6. 36. g3, Se7. 37. Td2, Kc6. 38. Kf3, Sf5. 39. g4, Sh4+. 40. Ke4, Sg6. 41. Td1, Kc7. 42. g5, oppgitt.

## KLASSE I

Igen en god klasse for oss, tradisjonelt sett. Så også denne gang, men klassen var så jevn og det ble kjempet så hardt at det ikke var noen lett oppgave å gå til topps. Tallmessig er vel Klasse I den klassen der vi nordfra kan stille flest deltage-re, og på denne bakgrunn var deltagelsen for liten. Men premielisten viser mange fine plasseringer, hvor selvsagt Roar Lindbloms (Harstad) meriterende 4. plass rager høyest.

(KJ).

Klasse I (76 delt.)

1. R. Edvardsen, Konnerud	7.0
2. Øystein Brekke, ASKO	7.0
3. E. Hamre, Drammen	6.5
4. Roar Lindblom, Harstad	6.5
5. I. Bjordal, Sandnes	6.5
6. M. Ljøsne, Sogndal	6.5
14. Gudmund Farstad, Vardø	5.5
18. S. H. Johnsen, Vadso	5.5
19. Fredrik Lorck, Bodø	5.5
25. Ivbjørn Nimki, Tromsø	5.0
38. H. F. Esbensen, Vadso	4.5
43. Roy Evensen, Harstad	4.5
69. K. Johannessen, H.fest	3.0

## SPANSK

Hvit: A. Nordanger, Bergen  
Sort: R. Lindblom, Harstad

Klasse I — 8. runde.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Le7. 6. Te1, b5. 7. Lb3, 0-0. 8. c3, d5. 9. d4

En av de tallrike mulighetene for å omgå Marshall-angrepet i Spansk. Hvit kan peile seg inn på den åpne varianten i Spansk dersom sort fortsetter med 9. -Sxe4. 10. dxe5, Le6. Men med

Paul Keres' anbefaling (ref. Geller — Kawtorin, Odessa 1951) i erindring spilte jeg:

9. -dxe4. 10. Sxe5, Lb7. 11. Le3!

Hvits siste trekk synes adskillig solidere enn fortsettelsen til Geller: 11. Lg5, Sxe5. 12. dxe5, Sd7, og sort står svært godt.

11. -Sa5.

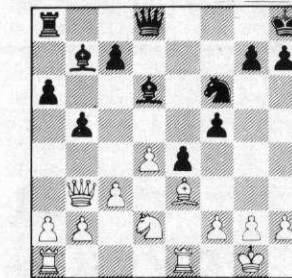
Særlig innbydende var ikke 11. -Sxe5. 12. dxe5, Sd7. 13. e6, mens 11. -Sd5 muligens er bedre enn teksttrekket.

12. Le2, Sd7. 13. Sd2, f5?!

Et høyst viltsomt trekk som det lukter svidd av!

14. Lb3+, Sxb3. 15. Dxb3+, Kh8. 16. Sf7+, Txf7. 17. Dxf7, Sf6. 18. Db3, Ld6.

Sort har et samlet løperpar samt et visst press på kongefløyen. Det trues umiddelbart 19. -f4, men det er likevel et stort spørsmål om dette kompenserer kvaliteten. Partiet har nådd et kritisk punkt hvor valget av fortsettelsen er avgjørende for utfallet. På 19. Lg5 følger 19. -Lxh2+, og på 19. Sf1, f4. Det ser ut som om hvit er nødt til å svekke sin kongestilling for å «styrke» sitt forsvaret, men hva svekker minst?



19. g3, f4.

Ser hasardiøst ut, men da hvit truer øyeblikkelig med det sterke c4 som vil føre sort over på defensiven, gjelder det å holde hvit i ånde samt å bibeholde initiativet.

20. gxh4

Bedre enn 20. Lxf4.

20. -Dd7! 21. Kf1

På 21. Kh1 fryktet hvit 21. -Lxf4.

21. -Dh3+. 22. Ke2, Dh5+. 23. f3, exf3+. 24. Kd1





ROAR LINDBLOM

Alt annet fører til tap for hvit. 24. -f2+. 25. Te2, Lf3! 26. Sxf3, f1D+. 27. Oppgitt.

(Komm. av Roar Lindblom).

## UNGARSK

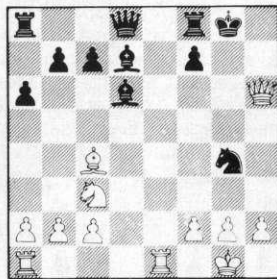
Hvit: Arne Finstad, OSS  
Sort: Ivbjørn Nimki, Tromsø  
Klasse I — 7. runde.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Le7. 4. 0-0, Sf6. 5. Te1, d6. 6. d4, Sxd4. 7. Sxd4, exd4. 8. Dxd4, 0-0. 9. Sc3, a6. 10. e5, dxe5. 11. Dxe5, Ld6. 12. Dg5  
Hvit innleder et feilaktig kongeangrep.

12. -Ld7. 13. Dh4, h6. 14. Lxh6?  
Et forhastet offer da svart er godt utviklet og lett kan trygge kongeløyen.

14. -gxf6. 15. Dxf6, Sg4!

Dette sterke trekket kom uventet på hvit og gjendriver hvits løperoffer.



16. Dg6+, Kh8.

Nå kan ikke hvit spille 17. Lxf7 pga. varianten 17. -Txf7. 18. Dxf7, Dh4. 19. Dxd7, Lxh2+ og matt i neste trekk.

17. Dh5+, Kg7.

Dermed har ikke hvit flere

sjakker.

18. Te4, f5

Dette trekket hadde hvit helt oversett, og nå er han uten sjanser.

19. Te2, Lxh2+. 20. Kf1, b5. 21. Lb3, b4! 22. Tae1, Ld6.

Svart har kontroll over stillingen og vinner ytterligere materiell.

23. Sd5, Lb5! 24. Se3, Sxe3+. 25. fxe3, Lg3! 26. Kg1, Lxe2!

Hvit er nødt til å gi tårnet på e1 også for ikke å bli satt matt og burde vel gitt opp nå.

27. Dxe2, Lxe1. 28. Dxe1, Dd6. 29. c3, Th8. 30. De2, Tad8. 31. Df4, e5. 32. Db7+, Td7. 33. Df3, Dh2+. 34. Kf1, De5. 35. Kg1, De4. 36. Df2, Db1+. 37. Df1, Th1+. 38. Oppgitt.

(Komm. av Ivbjørn Nimki).

## KONGEGAMBIT

Hvit: S. H. Johnsen, Vadsø  
Sort: A. Mannerud, Eidsvoll

Klasse 1 — 4. runde.

1. e4, e5. 2. f4, exf4. 3. Sf3, d6.

Fischers trekk, hvormed han mener å ha vederlagt Kongegambit.

4. Lc4, Sc6.

Dermed er det allerede slutt på de teoretiske forbilder, men trekket kan jo være anvendelig for det! I allfall gjør sort i fortsettelsen rolige utviklingstrekk uten forsøk på å forsvare gambitbonden. Det motsatte er tilfelle i teorivarianten med 4. -h6 fulgt av ev. g5.

5. d4, Sf6. 6. Sc3, Lg4. 7. Lxf4, De7(?)

En kunstig og provoserende dronningoppstilling med bonde-rov for øye. Mer naturlig må være 7. -Dd7 eller 7. -Le7, mens hvit på 7. -Lxf3. 8. gxf3 (8. Dxf3, Sxd4) står fullt tilfredsstillende, selv om f-linjen er stengt.

8. 0-0, 0-0. 9. b4!?

Sikkert et typisk eksempel på Svein H. Johnsens kaprisiøse spillestil. Det ligger opplagt få konkrete overveielser bak såvel

bondeofferet 9. -Sxb4 som 9. -Sxe4, men hvit vurderer intuitivt at den åpne b-linje hhv. utviklingsforspranget skal oppveie det materielle minus.

9. -Sxe4. 10. Sd5, Dd7. 11. Dd3, Te8.

Mindre godt er 11. -Lf5. 12. Sh4. 12. b5(?)

Det hvite kongeangrep har bedre utsikter på å slå igjennom med 12 a4 fulgt av videre bondepågang med a5 og b5.

12. -Sa5. 13. Lb3, h6(?)

Sort frykter, med urette, Sg5 i visse varianter og burde heller styrket sin kongestilling med 13. -Kb8.

14. Ld2!

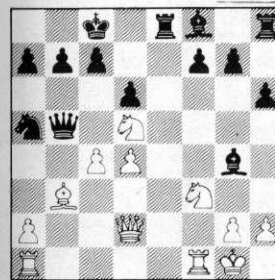
Hermed bringes bondeoffer nr. 2 og denne gang langt mer konkret underbygget enn ved 9. b4. Mindre forpliktende, men også sjanserik, er den alternative angrepsfortsettelse 14. c4 osv.

14. -Sxd2.

Sort gir selvsagt ikke hvit gratis angrepsmuligheter i a-linjen med 14. -Sb3? 15. axb3, men hvit på sin side må se opp for forførelsen 15. Sxd2?, Le2.

15. Dxd2, Dxb5. 16. c4!

Den naturlige konsekvens av 14. Ld2, hvormed hvit samtidig tilbyr bonde nr. 3. Linjeåpning er jo parolen i ethvert kongeangrep, og i så måte er det naturligvis vesentlig å få «revet opp» c-linjen.



16. -Sxb3?

Nærmest harakiri! Hvaenten sort likte det eller ikke, var han tvunget til å danse etter hvits pipe med 16. -Sxc4. 17. Lxc4 (mer



SVEIN HARALD JOHNSEN

uklart synes 17. Dc3, Dxd5. 18. Lxc4, Dc6. 19. Db3, Db6 fulgt av Le6), Dxc4. 18. Sxc7, Te2. 19. Df4! med utmerkede angrepssjanser, f. eks.

A.

19. -K/Dxc7. 20. Tac1, Te2. 21. Txc2, Dxc2. 22. Tc1.

B.

19. -Le7. 20. Tac1, Tc2. 21. Sd5!

C.

19. -Lxf3. 20. Dxf3, Kxc7. 21. Tac1, Tc2. 22. Dxf7+!

D.

19. -Lxf3. 20. Dxf3, Kb8. 21. Tf1, Tc2. (21. -Dxd4+. 22. Kh1, De4/Tf2. 23. Sa6+!). 22. Sa6+!?, bxa6. (22. -Kc8. 23. Df5+ eller 22. -Ka8. 23. Txc2, Dxc2. 24. Te1, Dc6. 25. Te8+!). 23. Tab1+, Kc7. 24. Te1, og hvit bør vinne.

E.

19. -Kb8. 20. Tac1, Te2. 21. Txc2, Dxc2. 22. Tc1, Df5. 23. De3, Dd7. (23. -a6. 24. De8+, Ka7. 25. Sh4!). 24. Db3, og hvit bør vinne.

Alt dette kun ment som antydninger!

17. axb3, Dxb3. 18. Da5, b6.

Selvsagt ikke 18. -Dxc4. 19. Tac1, b6. 20. Dxa7.

19. Da6+?

En stygg skjønnhetsfeil. 19.

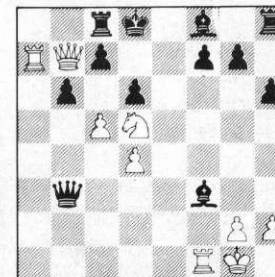
Dxa7 vinner straks: 19. -Kd7. (Eller 19. -Dxc4. 20. Tac1 ev. 19. -Te7. 20. Sxe7+, Lxe7. 21. Da8+). 20. Dxc7+, Ke6. 21. Sg5+, hxg5. 22. Dxf7 matt. Dog ville vi i såfall ikke fått oppleve hvits sjeldent vakre dronningoffer som senere følger!!

19. -Kd7. 20. Db7, Te8. 21. Txa7, Kd8.

Det truet 22. Sxb6+.

22. c5!

Johnsen er atter på høyden! På 22. Ta8 (truer 23. Dxc7+) har sort paradann 22. -Dxc4, en forsvarsressurs han ikke vil ha etter 22. -dxc5. 23. Ta8, Ld6. 24. dxc5. Dog er denne variant gunstigere for sort enn partifortsettelsen eller 22. -Le6. 23. Ta8, Dxd5. 24. Txc8+. 22. -Lxf3?



23. Dxc8+!?

Her har vi det, det Johnsen'ske dronningoffer! Bare litt synd at «biløsningen» 23. Ta8! avgjør partiet langt hurtigere pga. truslene mot c8 og c7.

23. -Kxc8. 24. e6.

Det «stille» poeng. Hvit truer matt.

24. -Kb8. 25. Tb7+, Kc8. 26. Txc7+, Kd8.

Eller 26. -Kb8. 27. Te1, Le4. (27. -Le7. 28. Tb7+, Kc8. 29. Sxe7+). 28. Txe4, Db1+. 29. Kf2, Dxe4. 30. Tb7+, Kc8. 31. Sxb6+, Kd8. 32. c7+ og matt.

27. Td7+, Kc8.

Ikke 27. -Ke8? 28. Sc7 matt.

28. Ta1!

Hvit må spille angrepet nøyaktig. På det forførelseriske 28. Te1? (unngår 28. -Dd1 med sjakk!) har sort den over-

raskende parade 28. -Le4. 29. Txe4, Db1+. 30. Kf2, Dc2+. 31. Kg3, og nå ikke 31. -Dxe4? 32. Sxb6+, Kb8. 33. Tb7 matt, men 31. -Dxc6! og hvits stilling raser sammen som et korthus.

28. -Dd1+.

Det eneste. På 28. -Kb8. 29. c7+, Kb7. 30. Ta7+, Kxa7. 31. c8D matt.

29. Txd1, Lxd5.

Etter 29. -Lxd1? opptrer på nytt mattbildet 30. Sxb6+, Kb8. 31. Tb7.

30. Tc1?

Truer riktignok 31. c7, men det er også alt! Prinsipielt sett skal tårnene plasseres på de åpne linjer, og dette har også gyldighet her. Etter det korrekte 30. Ta7! vinner hvit i alle varianter:

A.

30. -Lxc6. 31. Tc1, Kb8. 32. Txf7, Ld5. (32. -Le8. 33. Tfc7, Lg6. 34. Tc8+, Kb7. 35. T1c7+, Ka6. 36. Ta8+, Kb5. 37. Tcc8). 33. Td7, Le6. 34. Td8+, Kb7. 35. Tf1.

B.

30. -g5. 31. Te1, Lxc6. (31. -Le6. 32. d5). 32. Txf7 med truslene 33. Tc1 og 33. Tf1.

C.

30. -Kb8. 31. c7+, Kc8. 32. Tb1, Kd7. 33. Txb6, Le7. 34. c8D+ (ikke 34. Tb8, Tc8), Kxc8. 35. Txe7.

Disse vendinger er det som beviser dronningofferets korrekthet, for etter det svake teksttrekk bør hvits remissjanser kun være mikroskopiske.

30. -Lxc6?

Den siste feil! Det riktige 30. -g5! redder alt.

31. Txf7, Kd8. 32. Txc6, Le7.

Der kom løperen ut!

33. Txb6, Kc7. 34. Ta6, Te8. 35. Ta7+, Kd8. 36. Tgx7, oppgitt.

Til slutt litt trekkvang: Etter utførte bondetrekke taper sort sin løper ved konge- eller tårntrekk, mens løpertrekk fører til matt. Tross sine uøyaktigheter et sjeldent morsomt og innholdsrikt parti, og Svein H. Johnsen fikk

sitt poeng til slutt!

(Komm. av Frans Larsen).

## KLASSE II

Ingen god klasse, sett med nord-norske øyne. Dog et lite kryss i marginen for unge Ulf Stoltenberg fra Narvik som spilte flere gode partier i Bergen.

(FL)

Klasse II (67 delt.)

1. M. Lilleøren, Horten	7.5
2. T. Edvardsen, Hønefoss	7.0
3. G. S. Larsen, OSS	7.0
4. T. Steen, Stjernen	6.5
5. O. A. Angelshaug, Askøy	6.5
6. A. Aasum, Halden	6.5
13. U. Stoltenberg, Narvik	5.5
28. M. Schølseth, Kirkenes	5.0
33. J. H. Olsen, Bodø	4.5
57. K. P. Jernberg, Tromsø	3.5

## UREGELMESSIG

Hvit: U. Stoltenberg, Narvik  
Sort: A. A. Malde, Stavanger

Klasse II — 1. runde:

1. e4, b6. 2. d4, e6. 3. Sc3, Lb7. 4. g3, Lb4. 5. Lg2, d6. 6. Sge2, f5. 7. 0-0, fxe4. 8. Sxe4, Lxe4. 9. Lxe4, d5. 10. Ld3, Sf6. 11. Lg5. 0-0. 12. c3, Le7. 13. Sf4, Dd7. 14. Te1, h6. 15. Lxf6, Txf6. 16. Dg4, Ld6. 17. Sh5, Tf8. 18. Dg6. Tf7. 19. Txe6, a6. 20. Dh7+, oppgitt.

## SICILIANSK

Hvit: U. Stoltenberg, Narvik  
Sort: J. Torkelsen, Kr.sand.

Klasse II — 9. runde:

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, exd4. 4. Sxd4, e5. 5. Sf3  
Teorien anbefaler 5. Sb5, hvit



ULF STOLTENBERG

velger en bivariant. Andre muligheter var 5. Se2 og 5. Sb3. 5. -Sf6.

I følge Encyclopedien er 5. -Le7! det beste.

6. Sc3, Le7. 7. Lc4, 0-0. 8. 0-0, a6. 9. Le3(?)

Bedre var 9. a4! for å hindre sort i å gjennomføre b5.

9. -d6?

Her gir 9. -b5! sort et fritt spill. 10. h3, Sd7. 11. a4, a5?

Gir hvit anledning til å plassere en springer på b5 når tiden er inne.

12. Sb5(?)

For tidlig. Hvit burde dekt feltet e4 for gjennomføringen av springerutfallet. Truselen om å plassere springeren på b5 er noe sort hele tiden må ta i betraktning. Et eksempel på hvor truselen er sterkere enn utførelsen. 12. -Sf6. 13. Sc3, Le6! 14. De2!

Hvit er på høyden! 14. Lxe6? gir sort anledning til å gjennomføre d5 med godt spill.

14. -Lxc4.

Dårlig var her 14. -d5 pga. 15. Tfd1, og hvit bør vinne.

15. Dxc4, Te8. 16. Db5, Dd7. 17. Tac1(?)

Bedre 17. Tfd1 direkte.

17. -Ld8. 18. Tfd1, Dc7. 19. Td2, Sb4. 20. Tcd1, Se8.

De sorte brikkene dekker alle de svake feltene, men på bekostning av samspillet mellom offiserene.

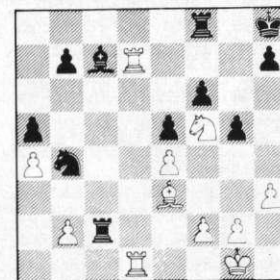
21. De2, f6.

Sort har ikke flere brikker å sette inn i forsvaret av punktet d6.

22. Sb5, Dc4. 23. Dxc4, Txc4. 24. Sxd6, Sxd6. 25. Txd6, Lc7. 26. Td7, Txc2(?)

I en tapt stilling burde kanskje sort prøve 26. -Sxc2 i håp om fortsettelsen 27. Tdc1?, Sxe3. 28. Txc4, Sxc4. 29. Txc7, Sxb2. 30. Txb7, Sxa4 med remis.

27. Sh4, g5. 28. Sf5, Kh8.



29. Te7?!

Hvit vil doble tårnene på 7.raden, ingen dårlig plan, men det rolige 29. h4!! er direkte avgjørende. Uansett hva sort foretar seg, blir det tap av materiell eller matt.

A.

29. -Tg8. 30. Tf7! og hvit doubler tårnene med hurtig matt.

B.

29. -h6. 30. Sxh6, og sorts stilling raser sammen.

C.

29. -gxf4. (Eller 29. -g4). 30. Lh6!, Tg8! (På andre trekk følger 31. Lg7+, Kg8. 32. Sh6 matt). 31. Lg7+, Tgx7. 32. Tgx7 med matt i få trekk.

Forøvrig ble 29. h4!! (hvor utrolig det enn kan høres) påvist av Steinar Jenssen, Narvik.

29. -Ld8. 20. Txb7, Lc7. 31. Td7,

31. -Ld8. 18. Tfd1, Dc7. 19. Td2, Sb4. 20. Tcd1, Se8.

De sorte brikkene dekker alle de svake feltene, men på bekostning av samspillet mellom offiserene.

21. De2, f6.

Sort har ikke flere brikker å sette inn i forsvaret av punktet d6.

22. Sb5, Dc4. 23. Dxc4, Txc4. 24. Sxd6, Sxd6. 25. Txd6, Lc7. 26. Td7, Txc2(?)

I en tapt stilling burde kanskje sort prøve 26. -Sxc2 i håp om fortsettelsen 27. Tdc1?, Sxe3. 28. Txc4, Sxc4. 29. Txc7, Sxb2. 30. Txb7, Sxa4 med remis.

27. Sh4, g5. 28. Sf5, Kh8.

29. Te7?!

Hvit vil doble tårnene på 7.raden, ingen dårlig plan, men det rolige 29. h4!! er direkte avgjørende. Uansett hva sort foretar seg, blir det tap av materiell eller matt.

A.

29. -Tg8. 30. Tf7! og hvit doubler tårnene med hurtig matt.

B.

29. -h6. 30. Sxh6, og sorts stilling raser sammen.

C.

29. -gxf4. (Eller 29. -g4). 30. Lh6!, Tg8! (På andre trekk følger 31. Lg7+, Kg8. 32. Sh6 matt). 31. Lg7+, Tgx7. 32. Tgx7 med matt i få trekk.

Forøvrig ble 29. h4!! (hvor utrolig det enn kan høres) påvist av Steinar Jenssen, Narvik.

29. -Ld8. 20. Txb7, Lc7. 31. Td7,

31. -Ld8. 18. Tfd1, Dc7. 19. Td2, Sb4. 20. Tcd1, Se8.

De sorte brikkene dekker alle de svake feltene, men på bekostning av samspillet mellom offiserene.

21. De2, f6.

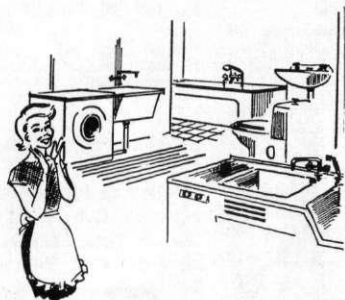
Sort har ikke flere brikker å sette inn i forsvaret av punktet d6.

22. Sb5, Dc4. 23. Dxc4, Txc4. 24. Sxd6, Sxd6. 25. Txd6, Lc7. 26. Td7, Txc2(?)

I en tapt stilling burde kanskje sort prøve 26. -Sxc2 i håp om fortsettelsen 27. Tdc1?, Sxe3. 28. Txc4, Sxc4. 29. Txc7, Sxb2. 30. Txb7, Sxa4 med remis.

27. Sh4, g5. 28. Sf5, Kh8.

BAD OG KJØKKEN  
som er tess . . .



Snakk med

BÅTSFJORD VVS

INNEHAVER J. HOLMGREN  
Tlf. (085) 89 574

VI LEVERER ALT I VARME- OG  
SANITÆRUTSTYR

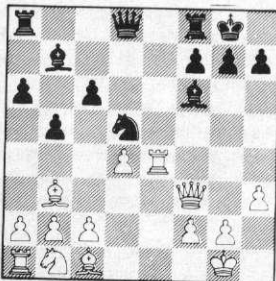


Hvilke fordeler og bakdelers h3 istedetfor 8. c3 innebarer i Marshall-varianten får bedre kjennere av systemet uttale seg om, men 11. -Sf6 må være ufordelaktig for sort, fordi et senere springerutfall til g4 er vanskeliggjort uten tempotap.

12. Df3, c6. 13. d4?

Med bonde på c3 ville dette vært et godt trekk.

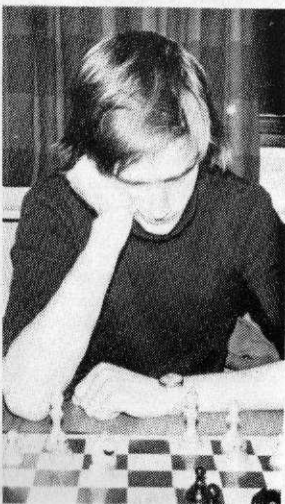
13. -Lf6. 14. Te4.



14. -Sc7?

Her kunne sort vunnet kvalitet etter 14. -c5. 15. dxc5, Sc7/e7. Hvit ville hatt to bønder i kompensasjon, men dårligere utvikling medfører fordel for sort.

15. Tf4, Tb8. 16. c3, c5. 17. Dd1, Te8. 18. Le3, c4! 19. Lc2, Sd5?!



KETIL JARHELLE

Vinner bonden tilbake, men 19. -Lg5. 20. Tg4, Lxe3. 21. fxe3, Txe3 synes sterkere.

20. Tf3, Sxe3. 21. Txe3, Txe3. 22. fxe3, De7. 23. De2, Te8. 24. e4, Lxe4. 25. Dxe4, Dxe4. 26. Lxe4, Txe4. 27. Kf1, Lg5. 28. Sa3, h5. 29. Sc2, Le7. 30. Te1, Txe1+. 31. Kxe1, f5. 32. Se3.

Hvit spiller på gevinst, men her er lite å hente.

32. -g6. 33. Sd5, Ld6. 34. b3?, cxb3. 35. axb3, a5. 36. Kd2, Kf7. 37. c4, bxc4. 38. bxc4

Den hvite strategien var helt feilaktig. Han setter sin lit til to forbundne fribønder, men i sluttspill med lette offiserer er fjerne fribønder langt farligere. Hvit må nå kjempe desperat for remis.

38. -Ke6. 39. Sb6, Lc7. 40. Sa4, g5. 41. Kd3, g4. 42. Ke3, Lh2. 43. Sc5+, Ke7. 44. hxg4, ffg4. 45. Se4?, h4. 46. Kf2, a4. 47. Sc3, a3.

Sort står nå til gevinst. a-bonden burde ikke fått rykke lenger frem.

48. Sa2, Lg3+. 49. Ke3, Kd7. 50. Ke4, Kc6! 51. Sc1, Kb6. 52. Sb3, a2. 53. Ke3, Kc6. 54. Ke4, Kd6. 55. Sa1, Ke6. 56. Sc2, Kf6. 57. Sa1, Kg5. 58. Sb3, Li2! 59. d5, Lc5. 60. Sa1, g3. 61. Kf3, Kf5.

Unødvendig, da 61. -Ld4 vinner lett.

62. Sb3, Le7. 63. Sa1, Lf6. 64. Sb3, a1D. 65. Sxa1, Lxa1. 66. c5, Le5. 67. d6, Kg5?!

Trolig en forbiseelse, men det holder likevel.

68. Ke4!, Lf4. 69. Kd5, h3. 70. c6, hxg2. 71. c7, g1D. 72. e8D, Dd1+. 73. Ke4, De2+. 74. Kd4, Dd2+. 75. Ke4, De3+. 76. Kd5, Dd3+. 77. Oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

## NORDISK

Hvit: O. H. Harestad, Stavanger  
Sort: T. K. Schølseth, K.nes

Klasse Junior A:

1. e4, e5. 2. d4, exd4. 3. c3, dxc3. 4. Sxc3, Sc6. 5. Lc4, Sf6. 6. Sge2, Le7. 7. 0-0, d6. 8. b4, Le6.



TOR KRISTIAN SCHØLSETH

På 8. -Sxb4 følger 9. Db3, d5. 10. Sxd5, Sfxd5. 11. Lxd5, Sxd5. 12. Td1, c6 osv.

9. Lxe6, fxe6. 10. Sf4

Her kommer også 10. f4 i betraktning.

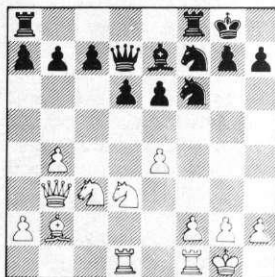
10. -Dd7

På 10. -e5? følger 11. Se6! med bondevinst.

11. Db3, Sd8. 12. Lb2, 0-0. 13. Sd3

Det truet 13. -Sxe4!

13. -Sf7. 14. Tadi



14. -d5! 15. exd5, exd5. 16. Sf4, c6. 17. Tfe1, Ld6. 18. Sce2, Df5. 19. Lxf6, Dxf6. 20. Sh5?

20. Sh5?

Bedre er 20. Sd3.

20. -Dh4. 21. Shg3, Dxb4. 22. Sd4, Dxb3. 23. axb3, Tfe8. 24. Sfg5, Lb4. 25. Txe8+, Txe8. 26. g3, Te1+ (?)

Mer aktivt er nok 26. -Sd6.

27. Txe1, Lxe1. 28. Se6, Lc3. 29. Kf1, Lf6. 30. Sc5, b6. 31. Sd7, Sd8. 32. Sxf6+, gxf6. 33. Se7+, Kf7. 34. Sc8, Ke6! 35. b4.

På 35. Sxa7 følger 35. -Kd7. 36. b4, b5 med springertap for sort. 35. -a5?

Her skulle fulgt 35. -b5! med springervinst.

36. bxa5, bxa5. 37. Sb6, Kd6. 38. Ke2, c5. 39. f4, Kc6. 40. Sa4, Kb5. 41. Sc3+, Kc4. 42. Kd2, d4. 43. Se4, a4! 44. Sxf6, a3. 45. Kc2, d3+. 46. Oppgitt.

(Komm. av Tor K. Schølseth).

JAN S. BERGLUND, H.FEST



JON BASTIANSEN, OPPSAL

Klasse Junior A-7. runde.

23. Lxa5?

Et trekk som forsert taper offiser, i og med svekkelsen av 1. raden. Bedre f. eks. 23. Db2, Sd4. 24. Sxd4, exd4. 25. Lxa5, Td7. 23. -Sxa5. 24. Txa5, Lxe4! 25. Oppgitt.

På 25. Dxe4 følger 25. -Dd1 matt, og hvis 25. De2 (25. Da4+, Lc6), Lxf3. 26. Dxf3, Dd2 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

## FRANSK

Hvit: J. S. Berglund, Hfest  
Sort: S. G. Myreng, Stjernen

Klasse Junior A — 2. runde.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Le7. 4. Sf3, Sf6. 5. Ld3, Sc6. 6. a3, dxe4. 7. Sxe4, 0-0. 8. c3, b6. 9. Dc2, h6. 10. h4, Lb7. 11. Sxf6+, Lxf6. 12. Sg5, e5. 13. La6, Lxg5. 14. Lxb7, Dd5. 15. Lxa8, Txa8. 16. hxg5, Dxxg2. 17. Th4, exd4. 18. De4, Dg1+. 19. Ke2, d3+. 20. Kf3, Td8. 21. gxh6, d2. 22.

sort står best.

6. Sxc3, a6?

Som i de fleste gambitvarianter er det om å gjøre for den forsvarende part å gjennomføre utviklingen hurtigst mulig.

7. Lc4, b5? 8. Lb3, d6. 9. De2, Le7. 10. 0-0, Sf6. 11. Tdf1  
Truer 11. e5.

11. -Dc7. 12. Tac1

Hvit står nå klart best. Både a6 og b5 var tempotap for sort. 12. -Lb7.



JAN SIGMUND BERGLUND

Lxd2, Dxa1. 23. hxg7, Dd1+. 24. Kg2, Kxg7. 25. Tg4+, Kh8. 26. Tg5, oppgitt.

## SICILIANSK

Hvit: K. Jarhelle, Narvik.  
Sort: Ø. Michelsen, Hinna.

Klasse Junior — 4. runde.

1. e4, c5. 2. d4, e6?! 3. Sf3

Om ønskelig medfører 3. d5 en fordelaktig overgang til Benoni. 3. -Sc6?! 4. Lf4?

Nå ville 4. d5 vært enda mer fordelaktig.

4. -cxd4. 5. c3?

Hvit vil så gjerne spille Morra-gambit, men 4. Lf4 var ikke et heldig valg.

5. -dxc3.

Sterkere var 5. -Sf6!, f. eks. 6. e5, Sd5. 7. Ld2, Db6! eller 7. Dd2, d3! 8. Lxd3, d6. 9. Lg5, Dc7, og



13. Sd5!

Dette er trekket som straffer sorts manglende utvikling. På 12. -0-0 ville også kunne fulgt 13. Sd5! Jarhelle var trolig klar over dette fra teoristudier. Partiet viser med all tydelighet hvor farlig Morra-gambit er for sort når man ikke er helt på høyde med teorien!

13. -exd5.

På dronningtrekk ville fulgt 14. Sxe7 og 15. Lxd6.

14. exd5, Sxd5?

Relativt bedre var 14. -0-0. 15. dxc6, Lc8, og sort kunne i det

**Vi tar flyttelasset**  
**Ring 12033**  
**NORFRAKT FLYTTESERVICE**  
**HAMMERFEST**

minste holdt ut lenger.

15. Lxd5, 0-0.

Eller 15. -Dd7. 16. Lxc6, Lxc6. 17. Lxd6.

16. Lxc6, Lxc6. 17. Sd4, Tae8.

Løperen lot seg ikke redde. Sorts desperate mottrusel er helt ufarlig.

18. Sxc6, Lg5. 19. Dg4, Lxf4. 20. Dxf4, Te6. 21. Sd4, Tf6. 22. Dxf6!, Dxc1. 23. Dxc7+, Kxc7. 24. Txc1, Te8.

Hvis nå 25. Tc6, så 25. Te1 matt!

25. Sf5+, oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

#### CARO-KANN

Hvit: K. Jæhelle, Narvik

Sort: A. Klette, SK Fischer

Klasse Junior A — 9. runde.

1. e4, c6. 2. d4, d5. 3. e5, Lf5. 4. g4, Lg6. 5. h4, h5. 6. e6, fxe6. 7. g5, e5. 8. dxe5, e6. 9. Ld3, Lxd3. 10. Dxd3, Dd7. 11. Th3, c5. 12. Se2, Sc6. 13. Dg6+, Df7. 14. Sf4, Sxe5. 15. Dxe6+, Dxd6. 16. Sxe6, Kd7. 17. Te3, Kxe6. 18. f4, Ld6. 19. fxe5, Lxe5. 20. Sd2, Se7. 21. Sf3, Sc6. 22. b4, Kf5. 23. Sxe5, Sxe5. 24. bxc5, The8. 25. Kf1, Sc4. 26. Td3, Ted8. Remis.

#### KLASSE JUNIOR B

Igen en klasse hvor Narviks juniorspillere viser veien å gå. Gode plasseringer og mange påmeldte tyder på at juniorhege moniet i Nord-Norge er i ferd med å snu seg sørover igjen!

(FL).

Klasse Junior B.

(45 delt.)

1. R. Stenvold, Gjøvik	8.0
2. Ø. Rognerudsen, Fredrikstad	6.5
3. L. Bjornes, Fr.stad	6.5
4. I. Uggerud, Kongsvinger	6.0
5. S. W. Østerhus, Evje	6.0
6. E. Austreng, Asker	6.0
8. Kjell Aanes, Narvik	6.0

9. B. Simonsen, Narvik	5.5
24. B. Eriksen, Kirkenes	4.5
26. T. Nordvaag, Narvik	4.5
28. T. Eriksen, Narvik	4.0
33. Egil Teger, Narvik	4.0
37. B. Kvalsvik, Narvik	3.5

#### KLASSE LILLEPUTT

Hederlig innsats av Nord-Norges to representanter i denne klasse, hvor begge scoret omkring 50%.

Klasse Lilleputt  
(24 delt.)

1. Kurt Hetland, Sandnes	7.0
2. Per Manne, Bergen	6.5
3. S. Torjusen, Ganddal	6.0
4. J. H. Plo, Bergen	6.0
5. Guttorm Sindre, Florø	6.0
6. Einar Brekken, Gjøvik	6.0
13. Georg A. Krogh, Vadsø	4.5
15. Rune Borøy, Fauske	4.0

#### ITALIENS

Hvit: G. A. Krogh, Vadsø  
Sort: Terje Høidahl

Klasse Lilleputt — 3. runde.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Lc5. 4. d3, Sf6. 5. Lg5

En standardstilling blant lilleputtspillere! Sorts neste trekk burde nok vært erstattet med 5. -d6.

5. -0-0. 6. Sc3, h6. 7. Lh4, d6. 8. h3 Eller direkte 8. Sd5.

8. -Sd4(?)

Sterkt i betraktning kom 8. -Le6 for enklest å unngå dobbelbonde i f-linjen.

9. Sd5, Le6.

Med 9. -g5!? ville sort riktignok ha fjernet bindingen av Sf6, men svekkelsen av kongestillingen er muligens en for høy pris å betale. F. eks. 10. Sxg5!? (eller 10. Lg3), Sxd5! (10. -hxg5? 11. Lxg5 og vinner). 11. Dh5, hxg5. (Ikke 11. -Sf6. 12. Dg6+, Kh8. 13. Dxb6+,

Kg8. 14. Sh7). 12. Lxg5, og hvit har kun remis ved evig sjakker på g6 og h6.

10. Sxf6+, gxf6. 11. Sd2!

Innledningen til en plan hvor hvit målbevisst konsentrerer så mange offiserer som mulig mot sorts svake bonde på f6.

11. -De7. 12. c3, Sc6. 13. Df3, Kg7. 14. Ld5, Sd8(!)

Sort forsvarer seg med omhu og utjevner på det nærmeste hvits stillingsfordel.

15. 0-0, c6. 16. Lxe6

I hvertfall ikke dårligere enn 16. Lb3, Lxb3. 17. Sxb3, De6, og sort er klar til fremstøtet d5.

16. -Sxe6.

Litt bedre synes 16. -fxe6 å være.

17. Dg4+, Kh7. 18. Sf3, Tg8. 19. Df5+



19. -Kh8??

Dette var synd! Selvsagt måtte 19. -Kg7 (ev. Tg6 spilles, og en interessant og uviss kamp sto fortsatt på programmet. Dog beholder hvit fremdeles initiativet og de bedre utsikter etter f. eks. 20. Sh2, Sg5. 21. Kh1 fulgt av f4.

20. Lxf6+, Dxf6. 21. Dxf6+, Kh7.

22. Dxf7+, Sg7. 23. Sh4(!)

Truer 24. Dg6+, Kh8. 25. Dxb6 matt.

23. -Th8.

Eller 23. -Kh8. 24. Sg6+, Kh7. 25. Se7! og sort må gi tårn for springer. (25. -Tgf8? 26. Dg6+, Kh8. 27. Dxb6 matt).

24. Sf5(?)

Mer estetisk virker 24. Dg6+, Kg8. 25. Sf5, Th7. 26. Se7+, Kh8. 27. Df7! fulgt av matt med 28. Sg6. 24. -Thg8. 25. Dxb7, Kh8. 26. Sxg7, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

Klasse Veteran (7 delt.)

1. J. Andreassen, Stjernen	5.0
2. Leif Jacobsen, Kr.sand	5.0
3. G. Klavestad, Halden	4.0
3. Sverre Olsen, Stjernen	4.0
5. Ola Børset, Surnadal	2.0

#### KONTAKT MEG NÅR DET GJELDER

- BYGNINGSGLASS
- ORNAMENTGLASS
- TRÅDGLASS
- LAMINERT GLASS
- ISOLERGLASS
- SPEIL
- INNRAMMING
- M.M.



REPARASJONER OG NYINNSETNINGER  
UTFØRES FAGMESSIG

RING 11989!

**NORDGLASS**  
HANS P. HANSEN  
MORENEVEIEN 15 — HAMMERFEST

#### FOR SJAKKSPILLERE -

Nybegynnere som viderekomne

Vi har bøker, Brett og brikker for de fleste behov i stort utvalg.



Sjakkfolk trekker til:



Storgata 73 — Telefon 83 540



# KLUBBNYTT

## KIRKENES

Vårturneringen 1977  
35 deltagere.

### Klasse Mester:

1. Gunnar Johnsen	9.0
2. Karl A. Larsen	5.5
3. Trond Olsen Lid	5.5
4. Leif Bjørnstad	5.0
5. Ragnvald Haugseth	4.5
6. Kjell Figenschou	4.0
7. Trygve Røtvold	3.5
8. John Eikås	3.0
9. Jan P. Solhaug	3.0
10. Harald Nilsen	2.0

### Klasse I:

1. Tor K. Schølseth	8.0
2. Martin Schølseth	7.5
3. Arne Haugseth	5.5
4. Ingvald Nilsen	5.5
5. Fredrik Øien	5.0

### Klasse II:

1. Bengt Eriksen	8.5
2. Bjarne Nordtveit	7.0
3. Brede Sæther	6.5
4. Ulf E. Larsen	6.0
5. Arne Larsen	5.5

Når man skal velge ut partiet fra Kirkenes' klubbturneringer, må nødvendigvis de langt fleste bli ved Gunnar Johnsen. Dette delvis fordi det har vist seg nærmest umulig å få tilsendt partiet fra andre Kirkenes-spillere, delvis fordi Gunnar Johnsen jo har vært totalt dominerende i Øst-Finnmark. Dessuten fortjener vel Johnsen avreise fra Kirkenes en ekstra oppmerksomhet — her i form av ett vinst- og ett tapsparti fra tidligere klubbturneringer.

Som bekjent er den tredobbelte nord-norske mester nå flyttet

tilbake til Tromsø (og sin første sjakkklubb!), etter en lengre periode hvor han var medlem av samtlige(?) sjakkklubber i Norge. Så får vi håpe at ringen er sluttet!

### KONGEGAMBIT

Hvit: Gunnar Johnsen  
Sort: Kjell Figenschou  
Høstturneringen 1975.

1. e4, e5. 2. f4

Skjønt lite anvendt i mesterpraksis er denne romantiske åpning langt bedre enn sitt rykte. Gunnar Johnsen har da også enkelte ganger benyttet seg av Kongegambit i viktige partier. 2. -d5. 3. exd5, exf4.

Dermed prøver Figenschou å skifte åpningssystem fra Falkbeers motgambit til den såkalte Moderne variant som normalt oppstår etter trekkene 1. e4, e5. 2. f4, exf4. 3. Sf3, d5. 4. exd5 og regnes som fullt tilfredsstillende for sort. Det samme kan imidlertid også sies om hovedvarianten i Falkbeer, 3. -e4, særlig siden sort ikke lenger behøver være redd den lenge fryktede Keres-variant 4. d3, Sf6. 5. Sd2. En forsiktig antydning: 5. -exd3. 6. Lxd3, Sxd5. 7. De2+ (7. Se4, Sb4), De7. 8. Se4, Sb4. 9. Lb5+, S8c6. 10. c3, Lf5. 11. Sg3, Sc2+. 12. Kf1, Dxe2+. 13. S1xe2, Ld7. 14. Tb1, Lc5 med godt spill for sort. Også Nimzowitsch' gambitfortsettelse 3. -c6 er interessant og sjanserik, mens derimot hvit får et sterkt utviklingsforsprang etter 3. -Dxd5. 4. Sc3, De6. 5. fxe5, Dxe5+. 6. Le2, Lg4. 7. d4, De6. 8. Dd2 osv.

4. Sf3  
Eller straks 4. Lc4.

4. -Le7(?)

Sorts beste fortsettelse må

være 4. -Sf6. Løperens rette plass i denne variant er på d6.

5. Lc4.

Sterkt i betraktning kommer 5. Lb5+, c6. 6. dxc6, bxc6. 7. Lc4 fulgt av d4.

5. -Lg4. 6. 0-0, Dd6?

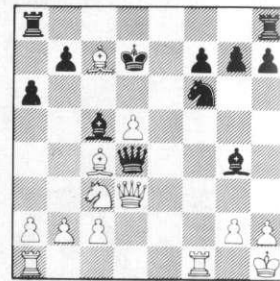
Sort ser seg nødsaget til dette dronningutfall, sekundært truende 7. -Dc5+, for å skaffe Bf4 den nødvendige støtte (jvfr. note til sorts 4. trekk). Imidlertid står dronningen utsatt på d6, hvorfor 6. -g5 foreslås som et mer adekvat forsvarstrekk.

7. d4, Sf6. 8. Sc3, a6. 9. Dd3, Sbd7. 10. Se5!, Sxe5.

Tross alt nødvendig, ellers kommer 11. Lxf4 med større virkning enn i partiet.

11. dxe5, Dxe5. 12. Lxf4, Lc5+. 13. Kh1, Dd4. 14. Lxc7, Kd7?!

Med bondeantallet fire mot to på dronningføyen er hvits vinstmuligheter etter 14. -Dxd3. 15. Lxd3 i det lange løp kun et teknisk spørsmål, hvorfor Figenschou heller søker lykken i taktiske forviklinger. Hvem vet, kanskje vil hvit spenne den kombinatoriske bue for høyt?!



15. Dg3!

Etter lengre tids betenkning beslutter hvit seg til å imøtekomme sorts ønske om forviklinger og tilbyr løperen på c4. Trekket forteller meget om Gunnar Johnsen selvillit og evne til posisjonsbedømmelse, siden han umulig kunne levere noe entydig bevis for løperofferets korrekthet under spillens gang. La oss ta del i hvits overveielser for han valgte

15. Dg3, og De vil se hvordan det er ment!

15. -Dxc4. 16. Tf4, Ld4. Nå er 17. Lb6, Le5. 18. Txc4, Lxg3. 19. hxg3, Tac8 kun en «reservevariant» om motet skulle svikte, derfor tårnofferet 17. Txd4 som forsert vinner etter 17. -Dxd4. 18. Dd6+.

A.

18. -Ke8. 19. Te1+, Le6. 20. Txe6+, fxe6. 21. Dxe6+, Kf8. 22. Ld6 matt.

B.

18. -Kc8. 19. La5, Dc4. (Ikke 19. -Se8. 20. Dd8 matt eller 19. -b6. 20. Dc6+, Kb8. 21. Lxb6). 20. b3 med vinst.

Altså er begge spillere på 17. -Txd4 tvunget til varianten 17. -Dxc7. 18. d6, Dc5. 19. Txc4, Sxg4. 20. Dxc4+, Kd8. 21. Te1. (21. -Te8. 22. Txe8+, Kxe8. 23. De4+, Kf8. 24. Dxd7 med erobring av Ta8). Hit, men ikke lenger! Johnsen har altså vurdert den oppståtte stilling etter 21. Te1 som meget sjanserik for hvit, og kan man fortenke ham i det?!

15. -Sh5?!

Oppfinnsomt spill, men sort burde likevel tatt imot hansen med 15. -Dxc4 osv. På 16. Txf7+ vinner nå 18. -Ke8.

16. De5, Dxc4?

For sent! Sort burde bite i det sure eplet med 16. -Dxe5. (Eller straks 16. -f6). 17. Lxe5, f6. 18. Se4, Le7. 19. Le3, f5. 20. Sd2, og hvits gevinstsjanser er store, om enn ikke i den grad som i partiet. 17. Txf7+, Kc8. 18. Se4, Ld7.

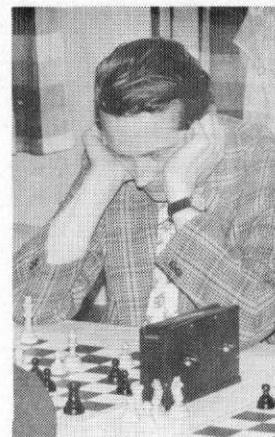
Sort er redningsløst fortapt. På 18. -Dd4. 19. Sd6+. 19. Lb6, Lb4. 20. Txd7!, oppgitt. Det siste offer! På 20. -Kxd7 følger matt med 21. De6.

(Komm. av Frans Larsen).

### ENGELSK

Hvit: Gunnar Johnsen  
Sort: Karl A. Larsen  
Høstturneringen 1975.

1. c4, Sf6. 2. g3, g6. 3. Lg2, Lg7. 4. Sc3, d6. 5. e4



KARL ARTHUR LARSEN

Legger opp til aktivt spill både i sentrum og på føyene. Da hvits offiserer lett kan dekke d4, er svekkelsen av dette feltet uten betydning. Men sort har ingen problemer med å få godt spill.

5. -0-0. 6. Sge2

Med 6. d4 kunne hvit ha ført spillet over i Kongeindisk.

6. -c5. 7. 0-0, Sc6. 8. d3

Godt er også 8. a3, f. eks. 8. -a5. 9. Tb1, Lg4. 10. f3 (på 10. h3 er Lxe2 best), Ld7. 11. d3, Se8. 12. Le3, Sc7 med like sjanser.

8. -Tb8.

Sort tar sikte på spill på dronningføyen gjennom fremstøtet b5. Et utmerket alternativ til teksttrekket er 8. -Se8. Springerer overføres til c7 for å understøtte b5, og blokadetrekkt f5 for å imøtegå et ev. f4 muliggjøres. Dessuten forsterkes kontrollen over d4.

9. a3

Siden det beste middel mot et føyangrep er motstøt i sentrum, kom følgende plan sterkt i betraktning: 9. h3 etterfulgt av Le3 og d4, f. eks. 9. -at. 10. a4!, Se8. 11. Le3, Sc7. (På 11. -Sd4 er 12. Lg5 med truselen Sxd4 temmelig ubehagelig for sort). 12. d4, cxd4. 13. Sxd4, Se6. 14. Sde2 med godt spill for hvit.

9. -a6. 10. Tb1, Lg4. 11. h3, Ld7(?) Bedre 11. -Lxe2 som bl. a. vanskeliggjør d4.

12. Le3, Dc8. 13. Kh2, b6.

Sort har ikke mye å hente med 13. -b5. 14. cxb5, axb5. 15. b4 etterfulgt av f. eks. Dd2 og Tf1c1 med fordel for hvit.

14. Dd2

Selvsagt ikke 14. d4, Sxd4. 15. Sxd4, cxd4. 16. Dxd4, Sg4, og hvit har valget mellom å gi c-bonden eller å gi fra seg løperparet med samtidig ruinerende av bondestillingen (Sxe3).

14. -Se8. 15. b4?

Utsiktsløst. 15. b3 for å realisere fremstøtet d4 er sterkere og gir hvit fordel. På 15. -Sd4? 16. Sd5 etterfulgt av Sxd4. 15. -f5. 16. exf5

Ikke særlig heldig. Hvit minsker sin innflytelse i sentrum og aktiviserer sorts dronningløper.

16. -Lxf5. 17. bxc5, dxc5.

Feil er 17. -bxc5 pga. 18. Lxc6, Txb1. 19. Ld5+, e6. 20. Txb1, exd5. 21. Sxd5, og hvit har en sunn merbonde. På 21. -Lh3? 22. Se7+.

18. Lf4, e5.

Sort tjener et tempo til styrking av sentrum, men feltet d5 svekkes.

19. Lg5, Lf6. 20. Sa4?

Sort gir midlertidig d-bonden, men tilbakeerobringen fører til fordel for sort. Bedre 20. Lxf6 fulgt av Sa4.

20. -Lxg5. 21. Dxc5, Lxd3. 22. Ld5+, Kg7. 23. Tb2, Dd8!

Da dronningbytte er uholdbart for hvit, får sort et tempo til aktivisering av dronningen.

24. De3, Lxe2. 25. Dxe2, Df6. 26. Txb6?!

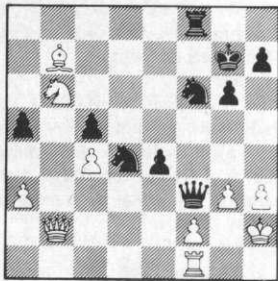
Temmelig dristig da sort nå får igang et angrep på kongeføyen. Etter 26. Lxc6, 27. Dxe5+, Sf6. 28. Sc3, Tbe8. 29. Dg5 har hvit en noenlunde akseptabel stilling.

26. -Txb6. 27. Sxb6, Sd4. 28. Db2 Tvunget. Her står imidlertid dronningen utsatt, noe sort øyeblikkelig utnytter.

28. -e4!

Truer 29. -Sf3+. 29. Db1 er selv-  
sagt svakt pga. 29. -Sf3+ fulgt av  
Sd2.

29. Kg2, Df3+. 30. Kh2, Sf6. 31.  
Lb7, a5



Mer interessant enn godt er 31. -  
Sh5 (truer Sxg3), for etter 32.  
Sd7! (alt annet taper), Sxg3. 33.  
fxg3, Dxf1. 34. Sxf8, Kxf8. 35.  
Lxe4, Dxe4. 36. Db8+ har hvit  
remis. Heller ikke 31. -Se2 er  
godt, f. eks. 32. Sd7, Sxg3. 33.  
Tg1!, Se2. 24. Sxf8, Sxg1. 35.  
Se6+.

32. Sd5?  
Et trekke som burde ha vist seg  
å være den avgjørende feilen. Det  
er riktignok vanskelig å finne noe  
tilfredsstillende for hvit, men 32.  
Sa4 var verdt et forsøk.

32. -Db3?  
Overser at 32. -Sh5 nå var  
direkte avgjørende.

A.  
33. Te1, Dxf2+. 34. Dxf2, Txf2. 35.  
Kg1 (35. Kh1, Sf3 og matt på  
h2), Tb2 og 36. -Sf3+ med kvalitet  
over.

B.  
33. Tb1, Se2! og snarlig slutt.

C.  
33. g4, Sg3. 34. T-, Sde2 og matt  
følger.

D.  
33. Sc7 (truer Se6+), Df6! 34.  
Kg2, e3. 35. f4 (35. f3, De5), e2. 36.  
Te1, De7! 37. Sd5, De4+. 38. Kg1,  
Df3 og vinner.  
33. Dxb3, Sxb3. 34. Sxf6, Txf6. 35.  
Lxe4?

Hvit får snart erfare at bonden  
er forbuden frukt! Etter 35. Kg2

ville han neppe ha tapt partiet.  
35. -Sd2. 36. Te1, Te6. 37. Oppgitt.

Etter 37. f3, Sxf3+! er alt forbi.  
(Komm. av Reidar Jenssen)

## NIMZOINDISK

Hvit: Leif Bjørnstad  
Sort: Gunnar Johnsen

Vårturneringen 1977.

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sc3, Lb4. 4.  
a3, Lxc3+. 5. bxc3, b6. 6. e4?!

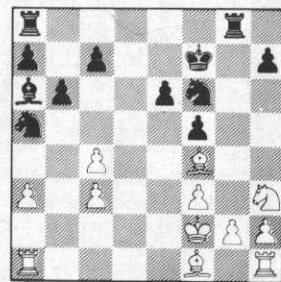
En original vri på åpningspro-  
blemene. Hvit ønsket å åpne  
spillet for å gi løperparet mer  
spillerom.

6. -Sxe4. 7. Dg4, f5!

Fremtvinger et gunstig  
sluttspill og er klart bedre enn 7. -  
Sf6. 8. Dxc7, Tg8 osv.  
8. Dxc7, Df6. 9. Dxf6, Sxf6. 10. f3,  
Tg8. 11. Sh3, La6. 12. Lg5, Kf7. 13.  
Kf2, Sc6. 14. d5

Hvit står allerede vanskelig,  
men teksttrekket gir iallefall hvit  
et lite håp om motspill mot den  
etterhengende bonde på e6.

14. -Sa5. 15. dxe6+, dxe6. 16. Lf4



16. -Sh5!

Eliminerer springersjakken på  
g5 (17. Sg5+?, Kf6) og dermed et  
ev. senere press mot Be6.

17. Lxc7, Tac8. 18. Le5, Lxc4. 19.  
f4, h6. 20. Lxc4, Sxe4. 21. Thc1?  
Den avgjørende feil. Selvsagt  
måtte hvit beholde sin viktige  
løper med 21. Ld4.

21. -Sxe5. 22. fxe5, Tg4. 23. Sg1,  
Sf4. 24. Kf3, Sd3. 25. Te2, Sxe5+.  
26. Kf2, Tgc4. 27. Se2, Sg4+. 28.  
Kg1, Td8. 29. Tac1, Se3. 30. Tb2,  
Td3. 31. Tb4, Txb4. 32. axb4,  
Td1+. 33. Kf2?

En liten bukk, men selvsagt er  
sorts stilling lett vunnet etter 33.  
Txd1, Sxd1 (merbonde pluss  
muligheten til etablering av en  
fjern fribonde med a5).  
33. -Txc1. 34. Oppgitt.

(Analyser ved Gunnar Johnsen).

## VADSØ

Vårturneringen 1977.  
15 deltagere.

Klasse Mester:

1. Arnt Esbensen	5.0
2. Svein H. Johnsen	4.5
3. Geir Farner	3.5
4. Hans F. Esbensen	2.0 (1)
4. Tor Nilssen	2.0 (1)
6. Aksel Hildonen	2.0
7. Harald Oldernes	1.0

Klasse I:

1. Trygve Olsen
2. Arvid Karlsen
3. Tore Johnsen

Klubbmesterskapet i lynsjakk,  
våren 1977.

1. Svein H. Johnsen	9.0
2. Hans F. Esbensen	8.0
3. Tor Nilssen	8.0
4. Arnt Esbensen	7.0
5. Georg A. Krogh	7.0

## KATALANSK

Hvit/ Arnt Esbensen  
Sort: Svein H. Johnsen

Klubbmesterskapet 1977, vår.

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3: Sf3, Sf6. 4. g3,  
Sbd7. 5. Lg2, Le7. 6. 0-0, 0-0.  
7. De2, dxc4(?)

Vi er inne i en lukket Katalaner  
som kjennetegnes av Sd7 og Le7. I  
denne åpningen er det som oftest  
dårlig for sort å slå på c4 fordi  
han da gir opp sentrum og har lett  
for å få en trykket stilling.

8. Sbd2(!)  
Poenget er å slå bonden med  
springeren for ikke å gi sort

tempo med Sb6.

8. -Sb6.

A forsvarer bonden med 8. -b5  
går selvsagt ikke. Til det er  
løperen på g2 allfor farlig.

9. Sxc4, Sbd5(?)

Fører til at hvit før eller senere  
får gjennomført e4 med tempo.  
10. a3, c5. 11. e4, Sc7?

Arsaken til at sorts spregnings-  
forsøk 10. -c5 mislykkes totalt.  
Etter 11. -Sb6 kunne det skje 12.  
dxc5, Lxc5. 13. Td1, De7. 14. b4,  
Sxc4. 15. Dxc4, Lb6. Hvit står  
best, men sort har muligheter til  
å ri stormen av.  
12. dxc5, Lxc5. 13. Td1, De7. 14.  
b4, Lb6. 15. Sxb6, axb6. 16. Lf4(!),  
Sce8. 17. Le3, Sd7.

Fasit for sort: To innelukkede  
tårn, en innesperret løper,  
passive springere og et par  
isolerte dobbelbønder. Huff!  
18. Lf1

Vi glemte visst å nevne hvits  
løperpar!  
18. -Sef6. 19. Lb5, e5. 20. Dc7, Se8.  
21. Dc2.

Etter å ha forkastet varianten  
21. Txd7, Sxc7. 22. Txe7, Sxb5. 23.  
Txe5, Txa3! Her foreligger det  
remismuligheter.



21. -Sd6?!

Sort føler seg ikke vel og vil  
satse alt på en taktisk kombina-  
sjon. Det hele strander imidlertid  
på hvits 26. trekk.

22. Lxd7, Dxd7.

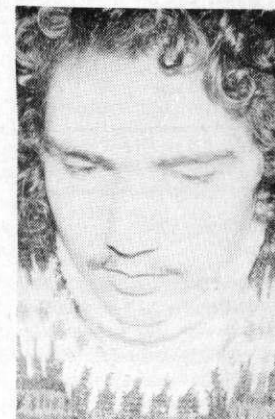
På 22. -Lxd7 følger 23. Dc7.

23. Dd3, Dg4. 24. Sxe5, Dxe4. 25.  
Dxd6, Lh3.

Kombinasjonens poeng.

26. Dd5'

Sorts kommentar: «Var det SA



ARNT ESBENSEN

jævlig enkelt!?) Resten av  
partiet kan forbigås i taushet.

26. -Dc2. 27. Lxb6, Le6. 28. Dd3,  
Da4. 29. Sd7, Tfe8. 30. Sc5, Dc6. 31.  
Dd6, Df3. 32. Sxe6, Txe6. 33. Dc7,  
Tae8. 34. Td8, h5. 35. Txe8+,  
Txe8. 36. Df4, Dd5. 37. Le3, Te6.  
38. Dd4, Df3. 39. Tc1, Te4. 40. Dd1,  
Df5. 41. Tc5, De6. 42. Dxb5, Txe3.  
43. fxe3, Dxe3+. 44. Kg2, g6. 45.  
Tc8+, oppgitt.

(Komm. av Arnt Esbensen).

## HAMMERFEST

Bymesterskapet 1977, vår.  
22 deltagere.

Klasse Mester:

1. Jan S. Berglund	7.5
2. Geir M. Lorentsen	4.5
3. Bengt T. Jensen	3.5
4. Knut Haugen	2.5
5. Børge Svanholm	2.0

Klasse I

1. Frank Wessel	6.0
2. Alf O. Berglund	5.0
2. Kjell Hanssen	5.0
4. Håkon Godtlibsen	2.0
4. Svein Andreassen	2.0

## Klasse II

1. Paul Risvaag	7.0
1. Kjell M. Karlstad	7.0
3. Even Karlstad	6.5
3. Bjørn R. Albrigtsen	6.5
5. Per Dahl	1.5
5. Alf K. Veien	1.5

## Klasse Lilleputt

1. Jan M. Lorentsen	4.5
2. Tor A. Paulsen	4.0
3. Helge Lorentsen	3.5
4. Lars G. Løkke	2.0
5. Per Horn	1.0
6. Tom Hansen	0.0

## DRONNINGINDISK

Hvit: Knut Haugen  
Sort: Jan S. Berglund

Bymesterskapet 1977, Kl. M.

1. c4, b6. 2. g3, Lb7. 3. Sf3, Sf6. 4.  
Sc3, d5. 5. e3?

Bedre må være avbytte-  
manøveren 5. cxd5, Sxd5. 6. Lg2,  
eller ev. senere. I det hele tatt er  
hvits kardinalfeil i partiet unnlå-  
telsen av å «følge opp» g3 med  
Lg2.

5. -c5. 6. d4, e6. 7. b3, cxd4. 8. exd4,  
Lb4. 9. Ld2(?)

Mer naturlig virker 9. Lb2,  
siden sorts Se4 ikke er så farlig



JAN SIGMUND BERGLUND



som den kan se ut till!

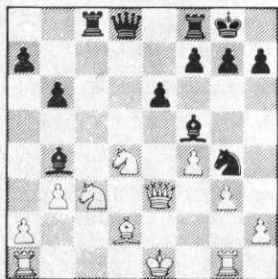
9. -Sc6. 10. De2?  
Bedre var 10. a3. (KJ).  
10. -dxc4. 11. Dxc4, Tc8. 12. Dd3, 0-0(!)  
Ikke 12. -Sxd4? 13. Sxd4, Lxh1.  
14. Db5+.

13. Lg2?

Sorts trusel Sxd4 måtte imøtegås med 13. a3.

13. -Sxd4! 14. Sxd4, Lxg2. 15. Tg1, Lh3.

Nå må hvit gjøre noe med truselen 16. -e5. På De3 følger enklest 16. -Lxc3, 17. Lxc3, Sd5. 16. f4, Lf5. 17. De3, Sg4. 18. Oppgitt.



I denne stillingen var det at Haugen fikk det travelt med å komme seg hjem for å fortsette med malerarbeidet. Forståelig nok ville han, slik situasjonen var, kunne utrette mere på malerfronten. (KJ).

(Komm. av Frans Larsen og Kjell Johannessen).

### ØKSFJORD

Vårturneringen 1977.  
16 deltagere.

Klasse Junior:

- |                    |     |
|--------------------|-----|
| 1. Tor Egil Dahl   | 6.0 |
| 2. Jostein Størdal | 5.5 |
| 3. Arnt Pettersen  | 5.0 |
| 4. Ole Hugo Wiik   | 3.5 |
| 5. Odd Lyngedahl   | 2.5 |
| 6. Knut Thomassen  | 2.5 |

Klasse Lilleputt:

- Kai-Edgar Flåten
- Helge Willassen
- Erik Ellingsen

Ingen mesterklasse!

### SKJERVØY

Vårturneringen 1977  
6 deltagere.

- |                      |     |
|----------------------|-----|
| 1. Odd Andersen      | 4.0 |
| 2. Viggo Nilsen      | 4.0 |
| 3. Nils Alm          | 2.5 |
| 4. Tormod Fremstad   | 2.0 |
| 5. Arnulf Steffensen | 2.0 |
| 6. Johan Tvenning    | 0.5 |

Det drives også skolesjakk-undervisning i klubbens regi.



ODD ANDERSEN

### HARSTAD

Harstad-mesterskapet 1977, vår.  
19 deltagere.

Klasse Mester:

- |                    |      |
|--------------------|------|
| 1. Stein Jensen    | 10.0 |
| 2. Harry I. Luther | 5.5  |
| 3. Sigurd Thune    | 4.5  |
| 4. Odd Gunnarsen   | 4.5  |

- |                  |     |
|------------------|-----|
| 5. Runar Iversen | 3.0 |
| 6. Erling Moan   | 2.5 |

Klasse I.

- |                     |     |
|---------------------|-----|
| 1. Alf E. Ryseth    | 5.5 |
| 2. Klaus Nygård     | 5.0 |
| 3. Otto Jensen      | 3.0 |
| 4. Roy Melvoll      | 2.5 |
| 5. Gunnvar Bergvoll | 2.0 |

Klasse Junior:

- |                    |     |
|--------------------|-----|
| 1. Paal Aronsen    | 8.5 |
| 2. Petter Dale     | 8.0 |
| 3. Arve Michaelsen | 4.5 |
| 4. Jan. I Sørensen | 4.5 |
| 5. Richard Meltzer | 2.5 |

### GRANE

Klubbmesterskapet 1977, vår.  
8. deltagere.

- |                     |     |
|---------------------|-----|
| 1. Jan Eivindsen    | 5.0 |
| 2. Ivar Brede Lie   | 5.0 |
| 3. Bjarne Valberg   | 5.0 |
| 4. Nils Haustreis   | 4.5 |
| 5. Erik Paulsen     | 3.0 |
| 6. Magnor Kolberg   | 3.0 |
| 7. Øystein Valberg  | 2.0 |
| 8. Jørgen Tenningås | 0.5 |

Det bør også nevnes at en rekke junior- og skolesjakkspillere deltar på klubbens spillekvelder.

### BODØ

Bymesterskapet 1977, vår.  
20 deltagere.

Klasse mester:

- |                   |     |
|-------------------|-----|
| 1. Kjetil Vollan  | 7.5 |
| 2. Egil Eikseth   | 6.5 |
| 3. Gudmund Hoseth | 5.0 |
| 4. Svein Thrana   | 4.5 |
| 5. Fredrik Lorck  | 3.5 |
| 6. Bjarne Skagen  | 3.0 |

Klasse I:

- |                     |      |
|---------------------|------|
| 1. Egil Fjellgård   | 11.5 |
| 2. Karl Fr. Isaksen | 9.0  |

- |                   |     |
|-------------------|-----|
| 3. Olaf Widnes    | 8.5 |
| 4. John E. Widnes | 7.5 |
| 5. Erik Vembre    | 7.0 |

Klasse Junior:

- |                   |     |
|-------------------|-----|
| 1. Asbjørn Larsen | 9.0 |
| 2. Erik Holm      | 6.5 |
| 3. Håkon Angell   | 6.5 |
| 4. Jan E. Vembre  | 6.0 |
| 5. Dag E. Kiberg  | 1.0 |

Hurtigsjakk, våren 1977.  
15 deltagere.

- |                     |      |
|---------------------|------|
| 1. Egil Eikseth     | 13.0 |
| 2. Fredrik Lorck    | 12.0 |
| 3. Svein Thrana     | 10.5 |
| 4. Kjetil Vollan    | 10.5 |
| 5. Karl Fr. Isaksen | 10.0 |
| 6. Gudmund Hoseth   | 8.5  |
| 7. Egil Fjellgård   | 7.0  |
| 8. Asbjørn Larsen   | 5.5  |

ALEKHINES FORSVAR

Hvit: Kjetil Vollan

Sort: Bjarne Skagen

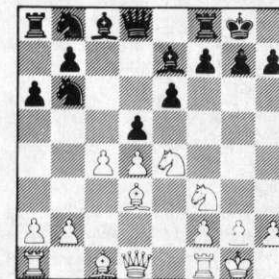
Bymesterskapet 1977.

- e4, Sf6. 2. e5, Sd5. 3. d4, e6?!
- Det vanlige er 3. -d6.
- Sf3, d6. 5. c4, Sb6. 6. exd6, cxd6.
- Avslag med løper/dronning taper offiser etter 7. c5.
- Sc3, a6?
- Tempotap.
- Ld3, Le7. 9. 0-0, 0-0. 10. Se4?!

Hvit angriper uten å være fullt utviklet. Ønsket er å kunne foreta seg noe aggressivt på kongefløyen

men med dårlig svart utvikling. Naturlig og godt. Hvit blir nå stilt overfor problemer. Skal han renonsere noe på kravene og

spille 11. cxd5 eller er det mulig å «stå på»? Leserne får selv bedømme.



11. Seg5?! , g6(?)

Nå var sjansen der som kunne jevne ut spillet: 11. -h6. 12. c5, hxg5. 13. cxb6, Sd7. 14. Sxg5, Lxg5. 15. Dh5, Lh6. 16. Lxh6, gxh6. 17. Dxb6 og remis ved evig sjakk.

12. c5, Sd7. 13. De2, Sf6. 14. Se5!? Planen er å støte fram med h-bonden, og hvit trenger en ekstra dekning på h5.

14. -Sc6. 15. Sxc6, bxc6. 16. h4, Kg7(?) 17. De5, Ta7. 18. Lf4, h6. 19. Sf3, Kh7. 20. h5!, Sg4?!

Ser sterkt ut, men...

21. hxg6+, fxg6. 22. Dh5, Tf5.

Hvis 22. -Txf4. 23. Dxc6+, Kh8. 24. Dh7 matt.

23. Dxc6, h5. 24. Dg3, e5. 25. Sxe5, g5. 26. Dh3, oppgitt.

(Komm. av Kjetil Vollan).

WIENER-PARTI

Hvit: Kjetil Vollan

Sort: Fredrik Lorck

Bymesterskapet 1977.

1. e4, e5. 2. Sc3, Sc6. 3. Sf3, Sf6. 4. d4, exd4. 5. Sd5!?, Lc5.

Sort vil ikke ta bonde nummer to med 5. -Sxe4!? Det gir også hvit bra angrepssjanser.

6. Lg5, h6. 7. Lxf6, gxf6. 8. Dd2! Et nøkkeltrekk.

8. -d6(?)

Sort avskjærer nå løperen fra forsvar av kongefløyen.

9. Df4!, f5?!

Sort forsøker å komplisere en

## NARVIK BOKHANDEL

Kongensgt. 44  
NARVIK

Telefon (082) 41 546



Alt i sjakkmateriell

allerede dårlig stilling.

10. exf5, Sb4?! 11. De4+?

Ser naturlig og sterkt ut, men sort har følgende sterke svar som hvit hadde oversett. Riktig var 11. Sxb4, Lxb4+. 12. c3, Lc5. 13. Sxd4 med stor fordel til hvit.

11. -Kd7!

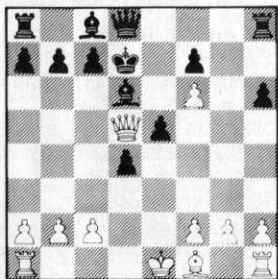
Snur alt på hodet. Hvit er plutselig i stygg tapsfare.

12. f6!

Spilt etter 34 minutters betenkningstid. Ikke 12. 0-0-0, Te8! og springeren på d5 faller. Offeret 12. Se5+, dxe5. 13. Sxb4, Lxb4+. 14. c3, Lc5. 15. 0-0-0 er også interessant, men neppe helt korrekt. 12. -Sxd5. 13. Se5+!

Det prosaiske 13. Dxd5, Te8+. 14. Le2, Dxf6 gir ikke hvit mye å håpe på.

13. -dxe5. 14. Dxd5+, Ld6.



15. Dxf7+?

Etter å ha spilt oppfinnsomt og godt trår hvit feil. Det beste var 15. Lb5+, c6. 16. Dxf7+, Le7. 17. fxe7, Dxe7. 18. Dxe7+, Kxe7 med ubetydelig fordel til hvit.

15. -Kc6. 16. Dc4+, Lc5. 17. b4, Dd5!

Hvit tvinges inn i et dårlig sluttspill.

18. Db5+, Kd6. 19. bxc5+, Dxc5. 20. Dxc5+, Kxc5. 21. Kd2, Tf8. 22. f3, Txf6. 23. Tb1, c6. 24. Ld3, b5. 25. The1, Kd6. 26. Te4, Ld7. 27. c3?

Hvit skal ikke hjelpe sort til å skaffe til veie fribønder.

27. -dxc3+. 28. Kxc3, Tg8. 29. Te2, a6. 30. a3, Lf5. 31. Tae1, Lxd3. 32. Kxd3, Tg5. 33. h3, Tf4. 34. Kc3, Te4+. 35. Kb2, a5. 36. Td1+, Td4. 37. Tde1, a4. 38. Kc3, e5? 39. Tb1, Kc6. 40. Teb2, b4+. 41. axb4,

exb4+. 42. Txb4, Txb4. 43. Txb4, Txb4. 44. Txa4, Tf2. 45. Ta6+, Kd5. 46. Txb6, Txf3+. 47. Kd2, Ke4. 48. Th8.

Det hemmelige trekk.

48. -Ta3. 49. Tb8

Hjemmeanalysene har vist at hvits h-bonde er verdiløs. Med kongen og tårnet i de rette posisjoner er stillingen likevel remis.

49. -Ta2+. 50. Ke1, Kf3. 51. Tb3+. Kf4. 52. h4, Th2. 53. Ta3, Txb4. 54. Ke2

Hvit har oppnådd en teoretisk remisstilling. Tårnet står på 3. raden og kongen er nær forvandlingsfeltet.

54. -Th2+. 55. Ke1, Tg2. 56. Tb3, Tc2. 57. Ta3, Tc4. 58. Ke2, Tc2+. 59. Ke1. Remis.

Dersom sort forsøker å spille bonden fram til e3, spiller hvit omgående tårnet til 8. raden og

holder remis ved å sjakke kongen i ryggen. En hard fight!

(Komm. av Kjeil Vollan).

#### ENGELSK

Hvit: Fredrik Lorck

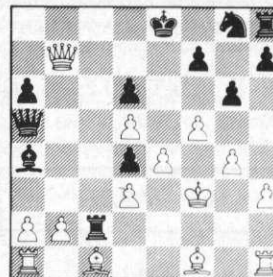
Sort: Svein Thrana

Bymesterskapet 1977, vår

1. c4, e5. 2. Sc3, Sf6. 3. e4, Sc6. 4. d3, d6. 5. h3, Le7. 6. f4, Ld7. 7. f5, g6. 8. g4, Sg8. 9. Sf3, Lh4+. 10. Kd2, a6. 11. Sd5, Sd4!?

Dersom dette trekket er spilt med fullt overlegg, er det et djervt trekk. Den utsatte hvite kongestillingen rettferdiggjør den aggressive spillemåte som sort her velger.

12. Sxh4, c6. 13. Sf3, cxd5. 14. Sxd4, exd4. 15. cxd5, Tc8. 16. Db3, Da5+. 17. Ke2, La4! 18. Dxb7, Tc2+. 19. Kf3.



19. -Dd8?

Det er forbausende at angreps-spilleren Thrana ikke velger varianten 19. -De1! Trekket vil sannsynligvis avgjøre partiet omgående. Variantene overlates leserne.

20. Dxa6, Ld7. 21. Da7, Dh4. 22. Le2

Hvis 22. Dxd4, gxf5. 23. exf5 (ikke 23. gx5, Dh5+ og evig sjakk), Sf6.

22. -h5. 23. Lf4, Sf6. 24. Thg1, Ke7. 25. Dxd4, The8. 26. g5, Sh7. 27. f6+, Kf8. 28. Lxd6+, Kg8.

Sort har på en merkelig måte fått bragt kongen i sikkerhet og har på tross av at han ligger fem bønder under, gode angrepssjanser.

29. Lf4?

Tapstrekk, men heller ikke 29. De3, Dxb3+ med store komplikasjoner, er tilfredsstillende.

29. -Txe2! 30. Kxe2, Dxf4. 31. Tac1

Alt annet taper omgående, men heller ikke dette er holdbart i lengden.

31. -Txc1. 32. Txc1, Dxc1. 33. Db4, Lxh3. 34. Db8+, Sf8. 35. Db4, Dxc5. 36. De7, Lg4+. 37. Kf2, Dd2+. 38. Kg3, Dxd3+. 39. Kf4, Dd2+. 40. Kg3, Dxb2. 41. Dd6, Dc3+. 42. Oppgitt.

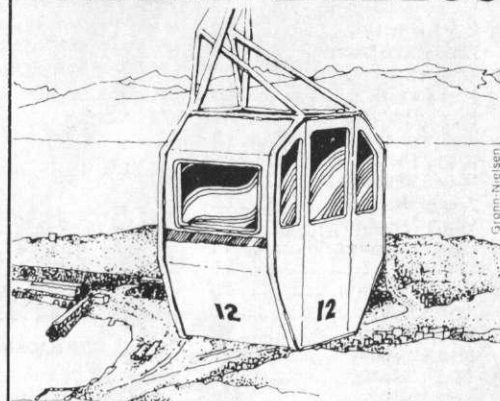
Et underholdende parti.

(Komm. av Kjetil Vollan)



NATURVERN?  
DET GJØR DU  
KLOKT !!

# Når De først er i Narvik..



## Eneste høyfjellshotell som ligger ved sjøen

Nå reiser folk til havnebyen Narvik for å oppleve ferie i høyfjellet.

Og fjellet er vårt beste tilbud — både sommer og vinter.

Velger De Grand Royal Hotel under oppholdet,

så er De sikret all mulig komfort innendørs.

Det betyr dobbelt utbytte av turen.

GRAND ROYAL HOTEL  
Kongensgt. 64 Telefon 083/41 500  
8500 Narvik



# NORD-NORSKE LAGMATCHER

## KIRKENES – ROVANIEMI

Spilt: 7. – 8. mai.  
Resultat: 9 – 7 for Kirkenes.  
Matchtabell. (Kirkenes spillere  
nevnt først).

1. Leif Bjørnstad	1.5
Veijo Hämäläinen	0.5
2. Trygve Røtvold	1.0
Aaro Plosila	0.0
Trygve Røtvold	0.0
P. Hyvonen	1.0
3. Erling Fløtten	1.5
Paavo Vainio	0.5
4. Trond Olsen Lid	1.5
Väinö Teräväinen	0.5
5. Ragnvald Haugseth	0.5
T. Vuolio	1.5
6. Harald Nilsen	1.0
Ari Tikander	1.0
7. Bengt Eriksen	1.0
Arto Supojärvi	1.0
8. Jan P. Solhaug	1.0
Juha Posila	1.0

## DRONNINGBONDESPILL

Hvit: Vejo Hämäläinen,  
Rovaniemi  
Sort: Leif Bjørnstad, Kirkenes

1. d4, Sf6. 2. Sf3, c5. 3. c3, b6. 4. g3,  
Lb7. 5. Lg2, g6. 6. 0-0, Lg7. 7. Db3,  
0-0!?

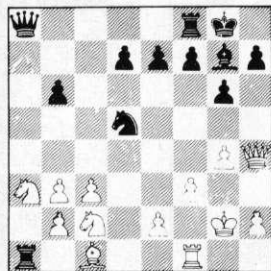
Bjørnstad satses friskt på for-  
viklinger og bringer et høyst  
overraskende og uklart bondeof-  
fer, som bl. a. baserer seg på  
hvits utviklede dronningfløy.  
8. dxc5, Sa6. 9. exb6, Sc5. 10. Dc4?  
Hvit imøtekommer sorts  
onsker i for stor grad. Bedre 10.  
Dd1.

10. -axb6. 11. Dh4?  
Sort truet såvel 11. -Ld5 som 11.  
-d5, hvorpå 11. Sbd2/a3 synes å  
være den mest egnete parade.  
11. -Sb3. 12. axb3, Txa1. 13. Sa3,  
Sh5?



LEIF BJØRNSTAD

Sort burde benytte anledningen  
til 13. -Lxf3 (eller senere) for å  
sikre Ta1 mot mulige trusler fra  
kongespringeren.  
14. g4, Sf6. 15. Sd4, Lxg2. 16. Kxg2,  
Da8+. 17. f3, Sd5. 18. Sdc2



18. -Txc1

En dyd av nødvendighet.  
Meningsløst er selvsagt 18. -Ta2.  
19. e4, Sf6/c7. 20. SB4 osv.

19. Txc1, Sf4+. 20. Kf2?

Etter 20. Kf1 er utgangen på

partiet uvisst, mens Bjørnstad nå  
får anledning til å nedkjempe all  
motstand med følgende to kraft-  
fulle trekk.

20. -g5! 21. Dg3, Le5! 22. Oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

## MO – FAUSKE

Spilt: 14. mai 1977

Resultat: 13-3 for Mo.

Matchtabell. (Mo's spillere nevnt  
først).

1. Harold Wie	1.5
Leif Jacobsen	0.5
2. Kåre Lein	1.5
Edvard Hestekker	0.5
3. Egil Kalkenberg	1.5
Ivar Henriksen	0.5
4. Jonny Robertsen	2.0
Otto Stemland	0.0
5. Johs. Andersen	2.0
Hallvard Grimstad	0.0
6. Otto Jørgensen	0.5
Asmund Eivindsen	1.5
7. Roald Elvebakk	2.0
Rune Borøy	0.0
8. Svein Endresen	2.0
Kåre Carlsen	0.0

## SKOTSK

Hvit: Leif Jacobsen, Fauske  
Sort: Harold Wie, Mo.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, exd4. 4.  
Sxd4, Lc5. 5. Sxc6.

Andre muligheter er den gamle  
variant 5. Le3, Df6. 6. c3, Sge7. 7.  
Le2 eller den mer moderne 6. Sb3,  
Lb6. 6. a4.

5. -bxc6.

Interessant er 5. -Df6, f. eks. 6.  
Dd2, Dxc6. 7. Ld3, Sf6. 8. 0-0, 0-0.  
9. Df4, b6 med like sjanser. (Wade  
— Littlewood, 1969).

6. Ld3, Se7. 7. Lf4, 0-0. 8. 0-0, d5. 9.  
Sd2

Her kan 9. Dh5 komme på tale.

9. -Sg6. 10. Lg3, a5.

En karakteristisk manøver i  
stillinger av denne art, hvorved  
hvits farlige kongeløper søkes

byttet av gjennom La6.

11. Sf3, La6. 12. Lxa6, Txa6. 13.  
Te1, Tb6. 14. b3, Ld6?

Hvorfor tillate hvit å spille  
systemtrekket e5 med tempo?

15. e5, Lb4?

Spørsmålsteget ikke så meget  
til selve løpertrekket som til hele  
sorts spilleplan med d4, Lc3 osv.

16. Te2, d4. 17. Dd3

Selvsagt ikke 17. Dxd4?, Dxd4.  
18. Sxd4, Lc3.

17. -Lc3. 18. Td1, c5. 19. Sd2, Lxd2.  
20. Texd2

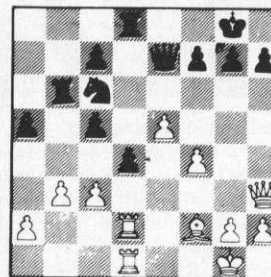
Eller kanskje 20. Tdxd2.

20. -Se7. 21. c3(!)

Hvit står allerede klart bedre,  
og han har flere gode spillemåter  
til disposisjon, således 21. Lh4  
eller 21. f4, Dd7. 22. Tf1, Sf5. 23.  
Lf2, og selvsagt tekstfortset-  
telsen.

21. -Sc6. 22. f4, De7. 23. Lf2, Td8.  
24. Dh3!

Fremtvinger minst bondevinst.



24. -f6(!)

På litt lengre sikt er varianten  
24. -dxc3. 25. Txd8+, Sxd8. 26.  
Dxc3, Sb7. 27. f5 håpløs, men det  
minste ondet var nok å gi bonden  
med en gang med 24. -Tbb8. 25.  
exd4 osv.

25. exf6, Dxf6?

Tvunget var 25. -gxf6, alle den  
stund hvit nå kunne vunnet  
kvalitet med 26. Lh4.

26. exd4?, Sxd4. 27. Dg4, Tbd6. 28.  
Kh1, Df5. 29. Dxf5, Sxf5. 30. Txd6,  
exd6?

Taper bonde. Bedre 30. -Txd6.  
31. Lxc5, Te8. 32. b4??

Et optisk bedrag! Hvit har nok  
fremdeles «sett» tårnet plassert  
på d8! Etter 32. Lb6 (32. Lxd6?,

Td8) har sort visse remissjanser  
(skjønt de er mikroskopiske) med  
32. -Tc2.

32. -dxc5. 33. Oppgitt.

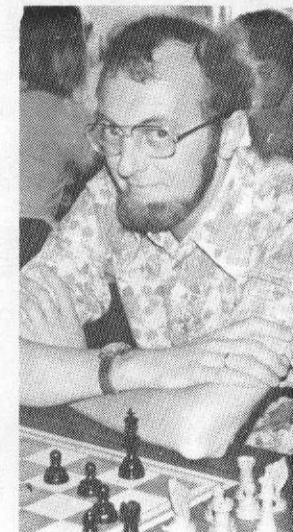
(Komm. av Frans Larsen)

## FRANSK

Hvit: Harold Wie, Mo

Sort: L. Jacobsen, Fauske.

1. e4. e6. 2. d4, d5. 3. Sd2, c5. 4.  
exd5. Dxd5. 5. Sgf3, cxd4. 6. Lc4,  
Dd6. 7. 0-0, Sc6. 8. Sb3, Le7. 9.  
Sbxd4, Sxd4. 10. Dxd4, Dxd4. 11.  
Sxd4, Ld7. 12. Lb5, 0-0-0. 13. Le3,  
Sf6. 14. Tadi, a6. 15. Lxd7+, Txd7.  
16. Sf3, Txd1. 17. Txd1, Sd7. 18.  
Td3, f6. 19. Sd4, Sc5. 20. Tc3, Kb8.  
21. Sc6+, bxc6. 22. Lxc5, Lxc5. 23.  
Txc5, Td8. 24. g4, Kc7. 25. h3.  
Remis.



LEIF JACOBSEN



# SJAKK BØKER SJAKK SPILL

Mo Bok- og Papirhandel  
Meyers Gull og Sølv A.S

Tlf. 50355 - 50356

# NORD-NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

1. Paul Svedenborg, Narvik	+7	+5	+2	+4	=3	=9	5.0
2. Gunnar Johnsen, Tromsø	+9	=3	-1	=7	+8	+6	4.0
3. Tore C. Bremseth, Harstad	+10	=2	-4	=6	=1	+5	3.5
4. Eskild Kristensen, Narvik	=8	+6	+3	-1	-5	+10	3.5
5. Jon Hellnes, Bodø	=6	-1	=8	+9	+4	-3	3.0
6. Erling Svedenborg, Narvik	=5	-4	+10	=3	+7	-2	3.0
7. R. Wicklund-Hansen, St. nes	-1	+10	+9	-2	-6	-8	2.5
8. Alfred Nilsen, Bodø	-4	-9	=5	=10	-2	+7	2.5
9. Arthur Jarhelle, Narvik	-2	+8	-7	-5	=10	=1	1.5
10. Bjarne Jacobsen sr., Bodø	-3	-7	-6	=8	+9	-4	1.5

## Bodø 1964

Spilledager: 27.-30. mars.

Deltagerantall: 34 spillere.

Turneringsleder: August Jensen, Narvik.

Lagmester: Narvik.

### KLASSE I:

1. Einar Danielsen, Bodø	5.5
2. Torbj. Burchard, Narvik	4.0
3. Roald Larsen, Tromsø	4.0
4. Oluf Nordby, Narvik	3.0
5. Johan Rydar, Narvik	2.5
6. Selmer Sigvaldsen, N.vik	2.5
7. Sverre Thomassen, Bodø	1.5
8. Terje Lindstrøm, N.vik	1.5

### KLASSE II:

1. Einar Ervland, Narvik	4.5
2. Karl Abrahamsen, Bodø	4.0
3. Oluf Gaustad, Bodø	3.5
4. Bjarne Skagen, Bodø	3.0
5. K. O. Kristensen, N.vik	3.0
6. Olaf Melkersen, N.vik	3.0
7. L. Bakkeringen, Tromsø	2.5
8. Alfr. Johansen	0.5

### KLASSE III:

1. Bj. Jacobsen jr., Bodø	5.0
2. Jan Jacobsen, Bodø	4.5
3. H. Ravik	3.5
4. Dag Svedenborg, Narvik	3.0
5. Gudm. Hoseth, Bodø	3.0
6. Otto Klaussen, St. nes	2.0
7. Bj. Andreassen	2.0
8. R. Jakobsen	1.0

Ungdommens gjennombrudd i nord-norsk sjakk! Riktignok vant Paul Svedenborg et overlegent mesterskap året før, og også denne gang er seieren meget overbevisende, men nå har han fått følge av to andre spillere under de 20, som besetter 2. og 3. plass. Gunnar Johnsen vil vi nok komme tilbake til en rekke ganger senere(!). Mens derimot Tore C. Bremseth turde være et mer ukjent navn for en ny «generasjon» sjakkinteresserte. Dog var Harstad-junioren et av de helt store talenter i nord-norsk sjakk i 1960-årene, og han oppnådde eksempelvis 2. plass i junior-NM 1965 — etter Terje Wibe.



PAUL SVEDENBORG

Dessverre ble hans sjakklige virketid relativt kortvarig. Bridegespillet tok overhånd (som for så mange sjakkspillere!), og etter 1968 deltok han ikke lenger i noen NNM.

Interessant er også Bodø Sjakklags posisjon i nord-norsk sjakkliv i midten av 60-tallet. På denne tid ble en nærmest frenetisk aktivitet innledet, med bl. a. telefonmatcher mot Oslo Schackselskap, arrangement av internasjonale turneringer og NM i 1966, intensiv skolesjakkvirksomhet, samt god opplutning om klubbturneringene. Dessverre varte oppblomstringen kun noen få år, siden var det tilbake til det gamle igjen! Sjakkinteressen på et sted går nettopp i bølger, ofte beroende på en enkelt «ildsjels» innsats, i dette tilfelle Rich. Wicklund-Hansen.

## GRUNFELD-INDISK

Hvit: Jon Hellnes, Bodø  
Sort: P. Svedenborg, Narvik

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, d5. 4. e3  
Populær for tiden er avbyttevarianten 4. cxd5, Sxd5. 5. e4, Sxc3 osv. Som hovedvariant regnes 4. Lf4, Lg7. 5. e3 osv.  
4. -Lg7. 5. Sf3, 0-0. 6. cxd5  
Spillbart. Men sterkere er 6. Db3 med fortsettelsen 6. -dxc4. 7. Lxc4, Sfd7 med like sjanser.  
6. -Sxd5. 7. g3?

Dette trekket er dårlig når e3 er gjort. Hvit får store problemer med å få rokert da sort aktiviserer Lc8 til a6 eller h3, beroende på hvits løperutvikling. Bedre trekk er 7. Lc4 eller 7. Db3.

7. -b6  
Sterkere er kanskje 7. -Sxc3. 8. bxc3, b6. 9. Lg2, La6. 10. Se5, c6. 11. Sxc6, Sxc6. 12. Lxc6, Tc8! og sort vinner bonden tilbake. (13. Da4, Dc7. 14. Dxa6, Dxc6 med dobbeltrusel på c3 og h1).  
8. Sxd5, Dxd5. 9. Lg2, Db5.

Hindrer hvit i å rokere.

10. a4  
Hvit går til angrep på dronningfløyen, men oppnår bare å få den svekket.

10. -Da6. 11. b4, c6. 12. Tb1(?), Lf5! 13. b5, Db7. 14. Tb3, cxb5. 15. axb5, Sd7. 16. 0-0, Le4!

Her står løperen godt plassert og underbygger bondefremstøtet e5.

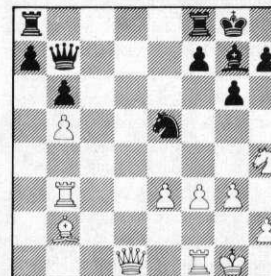
17. Sh4  
Her står springeren dårlig plassert og underbygger bondefremstøtet e5.

17. Sh4  
Her står springeren dårlig plassert. Bedre springertrekk er 17. Se1.

17. -e5! 18. Lxe4, Dxe4. 19. f3(?)  
Ytterligere en svekkelse.  
-Db7. 20. dxe5

På 20. d5 følger 20. -Sc5. 21. Tb1, e4!

20. -Sxe5. 21. Lb2?  
Den avgjørende feilen, mens hvits stilling var likevel betydelig svekket.



21. -Tfd8! 22. De2, Dd5!  
Plutselig blir de hvite offiserene angrepet i tur og orden.

23. Tb4, Sd3. 24. Td1, Sf4!

Kombinasjonens poeng. Hvit som gledet seg til en binding på dronningen må istedet gi fra seg kvaliteten.

25. Txd5, Sxe2+. 26. Kf2, Txd5. 27. Kxe2, Tad8. 28. Oppgitt.

Truselen Td2+ fulgt av Txb2 er for sterk.

(Komm. av Edmund Forselv og Paul Svedenborg).

## PRESUSSISK

Hvit: E. Svedenborg, Narvik  
Sort: G. Johnsen, Tromsø

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Sf6. 4. Sc3

Svedenborg vil ikke spille 4. Sg5, fordi han antagelig frykter Traxlers motangrep 4. -Lc5!?, som Johnsen er ekspert på.

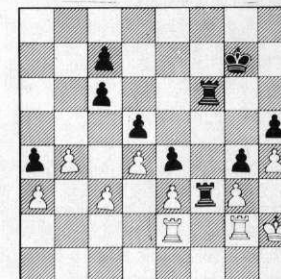
4. -Sxe4. 5. Lxf7+?  
Bedre er 5. Sxe4, d5. 6. Ld3, dxe4. 7. Lxe4 med likt spill.

5. -Kxf7. 6. Sxe4, d5! 7. Seg5+, Kg8. 8. d4, h6. 9. Sh3, e4. 10. Se5, Lxh3. 11. gxh3, Df6! 12. Sxc6, bxc6. 13. Le3, Tb8.

Etter hvits uheldige 5. trekk har svart på en forbillig måte avvirket, så han står med bedre bondestruktur og halvåpen b- og f-linje.

14. Tb1, Kh7. 15. 0-0, Ld6. 16. Dg4, Th8. 17. Kh1, Tf7. 18. Tg1, Tbf8. 19. Tg2, Lf4. 20. Tbg1, Lxe3. 21. fxe3, Kh8. 22. c3, Df3. 23. Dg3, Dxc3. 24. hxg3, Tf3. 25. Te2, g5. 26.

Kg2, h5. 27. Kh2, Kg7. 28. h4, g4. 29. Tgg2, a5! 30. b3, a4! 31. b4, T8f6. 32. a3



32. -Kf7!

Svart høster nå fruktene av sitt presise spill. Hvit har intet forsvar mot en svart kongemarsj via den svarte dronningfløyen inn i den hullete og pressede hvite stillingen.

33. e4?!

Hvit vil ikke sitte med hendene i fanget og bli spist levende, og prøver i stedet å fiske i rørt vann.

33. -dxc4. 34. Tc2, Txe3. 35. Txc4, Txa3. 36. Tc5, Th6(!)



ERLING SVEDENBORG

Unødvendig forsiktighet, som skyldes sterk tidsnød.  
37. Ta5, Ke6. 38. Te2, e3. 39. Te5+, Kd6. 40. T5xe3, Txe3.

De siste trekkene før tidskontrollen er tydelig preget av gjensidig tidsnød, men stillingen har hele tiden vært strategisk



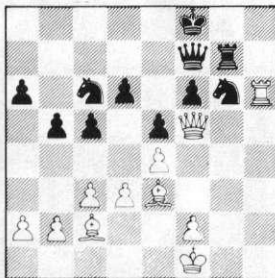
vunnet for svart, som nå avgjør kampen i få trekk.  
41. Txe3, Th8! 42. Ta3, Ta8. 43. Kg2, Kd5. 44. Kf2, Kxd4. 45. Ke2, Kc4. 46. Oppgitt.

(Komm. av Nils A. Bakke).

### SPANSK

Hvit: Gunnar Johnsen, Tromsø  
Sort: T. C. Bremseth, Harstad

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, cSf6. 5. 0-0, b5. 6. Lb3, d6. 7. c3, Le7. 8. Te1, Lg4. 9. d3, 0-0. 10. Sbd2, Sa5. 11. Le2, c5. 12. h3, Lh5. 13. Sf1, Dd7. 14. Se3, Sc6. 15. Sf5, Ld8. 16. g4, Lg6. 17. Le3, h5. 18. S3h4, Se7. 19. Df3, Kh7. 20. Kh2, Th8. 21. Lg5, hxg4. 22. hxg4, Lxf5. 23. gxf5, Sc6. 24. Th1, Kg8. 25. Kg2, Sh7. 26. Le3, Sf8. 27. Dg3, Lxh4. 28. Txx4, Txx4. 29. Dxx4, De7. 30. Lg5, f6. 31. Le3, g5. 32. fxg6ep, Sxg6. 33. Dg4, Kg7. 34. Th1, Tg8. 35. Th6, De8. 36. Dh3, Kf8. 37. Kf1, Tg7. 38. Df5, Df7.



Så langt har partiet vært både velspilt og interessant, med Gunnar Johnsen hele tiden på offensiven. Dog har Bremseth, som han hadde for vane, forsvart seg seigt og iderikt. Imidlertid befinner spillerne seg nå i ekstrem tidsnød, og det resterende må sees i lys av dette.  
39. Dc8+

Også 39. Lb3 er godt.  
39. -De8. 40. Dxa6, Ta7. 41. Dxb5, Txa2?!

Selv om spillerne er over tidskontrollen, befinner de seg fremdeles i stor tidsnød!! Ingen av partene syntes å ha tid til å

telle, og «reflekstrekkene» varte faktisk helt til 44. trekk, da partiet ble avbrutt. Sorts tårntrekk er typisk for slike situasjoner. Enten han har oversett 42. La4, eller han satser på en høyst tvilsom tidsnødfelle! 42. La4, Ta1+. 43. Ke2?

Og hvit plumper rett ut! Etter 43. Kg2 har han vinstpill.  
43. -Txa4!

Med poenget 44. Dxa4?, Sd4+. 44. Kd2, Ta5(?). Remis!

Hengeparti, men før partiet kom på verksted, ble man enige om poengdeling. En noe besynderlig avgjørelse! Riktignok var ikke sorts siste trekk det aller beste (som er 44. -Sce7!, dog ikke 44. -Ta7? 45. Txx6), siden hvit kan fiske en smule i rørt vann med 45. Db6, og sorts bønder er temmelig svake.

Et parti, hvis avslutning nok ikke yter spillerne full rettferdighet.

(Komm. av Frans Larsen).

### SLAVISK

Hvit: Alfred Nilsen, Bodø  
Sort: E. Kristensen, Narvik

1. d4, d5. 2. e4, e6. 3. Sc3, Sf6. 4. Sf3, e6. 5. Lg5, Le7. 6. e3, Sbd7. 7. cxd5, exd5. 8. Ld3, Se4. 9. Lxe4, Lxg5. 10. Lc2, Sf8. 11. Se5, Lf6. 12. 0-0, Sg6. 13. f4, 0-0. 14. Dh5, Te8.



ESKILD KRISTENSEN

15. Sxf7, Kxf7. 16. f5, Kg8. 17. fxg6, h6. 18. Tae1, De7. 19. Dd1, Db4. 20. Lb3, Le6. 21. a3, Dd6. 22. Dh5, Dd7. 23. h3, Tf8. 24. Se2, Tae8. 25. Lc2, Lg5. 26. Sf4, Lf5. 27. Lxf5, Dxf5. 28. g3, Tf6. 29. Sg2, Dxx6. 30. Dxx6, Txx6. Remis.

## Kommentar til kommentaren

(Nilsen-Burchard  
5/77, s. 4)

TORBJØRN BURCHARD



KJELL NILSEN

Etter 23. Dxx6+, Kxx7 osv. endte partiet remis. Jeg mener å ha funnet følgende forbedring for hvit.

23. Lxe5!

Hvis svart slår, ryker Lb7. (23. - dxe5. 24. Txf6+, Kg8. 25. Dxx7+, Kxx7. 26. Tf7+).

23. -Dxx6. 24. Txf6+, Dxx6.

Hvis 24. -Kg7 følger 25. Txx6+, Kxx6. 26. Lxx8, Txx8. 27. Td1, Td8. 28. e7, Te8. 29. Txx6+, og hvit bør vinne.

25. Lxf6

Hvit har to sterke løpere, svart har to svake tårn, svak d-bonde og svak a-bonde. Ang. svarts neste trekk ser heller ikke 25. - Th7 ut til å gi svart motspill.

25. -Tg8. 26. Td1, Tg8. 27. Lh4

Og hvit bør vinne.

(Komm. av Fredrik Lorck).

# Mellom drøm og virkelighet kan det være noen måneders sparing

Før eller senere får de fleste bruk for et lån – stort eller lite. Til bil, båt, farge-TV. Eller nytt kjøkken.

Legg grunnlaget idag med en sparelånskonto i Kreditkassen. På den kan du låne opptil kr. 30000,- – uten sikkerhet.

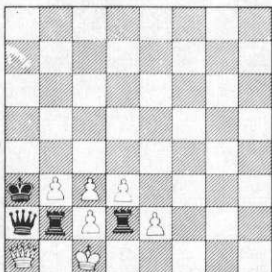
Kontakt oss for nærmere informasjon.

**KREDITKASSEN**  
Sparelån

# PROBLEMSJAKK

Ved/N. A. BAKKE

13. A. W. Baillie.  
FCR 1957.



Siste trekk?

Bondarevskij — Keres og siterer fra Enevoldsens kokebok, side 38:

66. -Ta1!

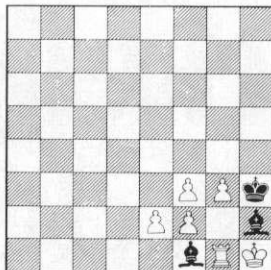
«Nu kan hvid ikke spille Kf7 for skak på a7, og det hvide tårn kan ikke gå imellem. Vil han videre med sin bonde, må han gøre plads og spille 67. Ke7, hvorpå 67. -Ta7+. Td7, Ta8 og hvad nu? På 69. f6, Kxh6. 70. Kf7, Kh7 er remis sikker. Det samme er tilfellet efter 69. Td8, Ta7+. 70. Kf8, Ta6 såvel som efter 69. Td8, Ta7+. 70. Kf6, Ta1.»

Det er alltid lettvent å ty til etterpåklokskap. For som Jens Enevoldsen bl. a. sier:

«Der skal så uhyre lidt til for at tabe et tårnslutspil eller til at holde det remis. De mindste nuancer spiller her en afgørende rolle. I praksis er det meget vanskelig i en givet stilling straks at se disse små detaljer, hvorfor man også ser mestrene anvende særlig omhu og megen hovedbrud i tårnslutspillet.»

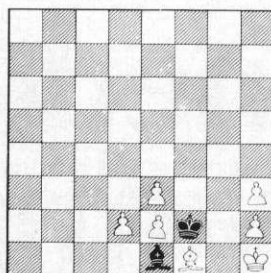
«Forøvrigt er det rent ud utroligt, hvad Aljechin undertiden kunne tillate sig i forvisning om, at går det galt i midtspillet, kan der alltid reddes remis i tårnslutspil.»

14. Karl Fabel.  
Die Schwalbe 1937.



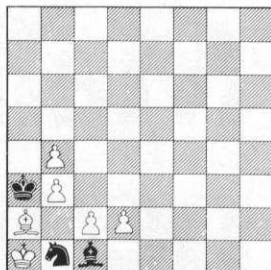
Siste trekk?

15. Karl Fabel.  
Die Schwalbe 1937.



Siste trekk?

16. Karl Fabel.  
Die Schwalbe 1937.



Siste trekk?

Sjakkproblem kan være så mangt. Disse 4 møttene krever ikke mattsetting, men et studium av stillingen for å finne ut hvem som kunne ha gjort siste lovlig trekk, og hvilket bestemt trekk som i hvert tilfelle kan være det eneste som ifølge sjakkreglene kan ha vært gjort.

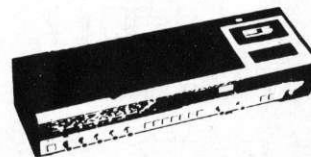
Leseren innbys altså til en enkel retrograd analyse, problemsjakkens detektivarbeide. De 4 valgte eksemplene skulle ikke være for vanskelige, og jeg håper leserne av problemsjakkspalten hygger seg med dem i sommer.

LØSNINGER:

- |                |         |
|----------------|---------|
| 13. (Baillie): | Dbl-al. |
| 14. (Fabel):   | Tg2-gl. |
| 15. (Fabel):   | Lg2-fl. |
| 16. (Fabel):   | Sc3-bl. |

## TANNLEGE KJELL JOHANNESSEN

Postboks 278 - Tlf. (084)11948  
9601 HAMMERFEST



### TANDBERG SØLVSUPER 12C

Tandberg Sølvsuper — den mest solgte bordradio i Norge. Nå kan De også få den med innebygd stereo kassettdopptaker, Sølvsuper 12 C. Kassettdopptakeren har mikrofoningang, manuelt innspillingsvolum og LED innspillingsindikator. Det er mange grunner til at Sølvsuper er blitt så populær. Først av alt driftssikkerhet og pålitelighet. Dernest hensiktsmessig utforming og enkel, logisk betjening.

Tenk etterservice  
— kontakt derfor

 **Radioservice**

Båtsfjord.  
Tlf. 89168

TELEFON (081) 43 358  
BANKGIRO 8951.05.00084  
POSTGIRO 8 99 33



# Isak Christensen

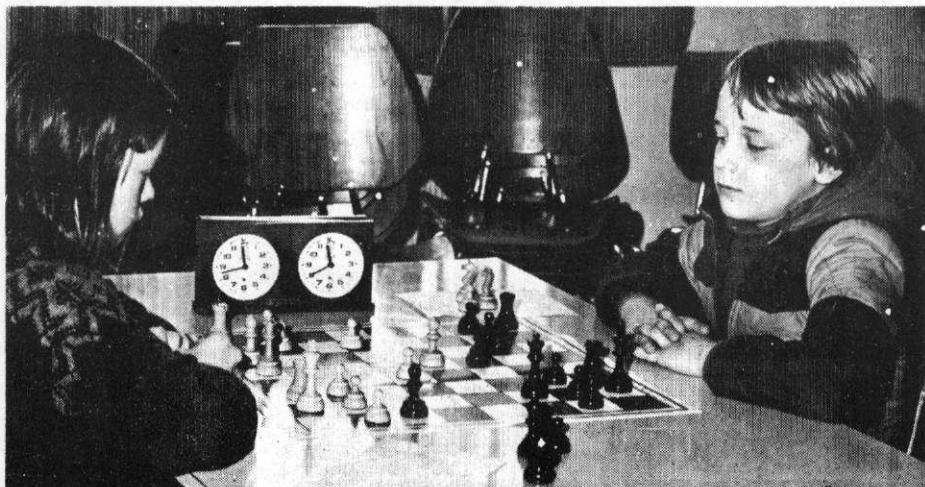
GRUNNLAGT 1904  
INNEHAVER: THORGER CHRISTENSEN

\* BØKER \* PAPIR \* KONTORUTSTYR \* MUSIKK. \*  
FAUSKE





# SKOLESJAKK



Tor A. Stene, som vant skolemesterskapet i spill mot Timo Brøyn, som kom på 4. plass. Tor A. Stene til venstre.

## SJAKK I VARDØ

### SVENN EDMUND OLUFSEN

Lørdag før påske sto Vardø Sjakk-klubb som arrangør av skolemesterskap i sjakk.

Av de femti elevene som hadde meldt seg på mesterskapet, del-

tok 19 spillere.

Følgende resultat ble oppnådd:

1. Tor A. Stene	5	p 6 a	6. Bengt Eriksen	3	p 6 a
2. Magne Kofoed	4	p 7 a	7. Hans P. Kofoed	3	p 4 a
3. Ragnar Rasmussen	4	p 4 c	8. Andre Kristensen	3	p 8 b
4. Timo Brøyn	3	p 3 a	9. Bjørnhild Stokvik	3	p 7 a
5. Geir Andreassen	3	p 5 c	10. Jan Erik Larsen	2 1/2	p 4 a
			11. Per Stensvik	2 1/2	p 5 a
			12. Knut Bjarne Holt	2	p 7 a
			13. Terje Dahl	2	p 5 a
			14. Jan Einar Hansen	2	p 3 c
			15. Kurt Salomonsen	2	p 9 b
			16. Rune Rasmussen	2	p 3 c
			17. Brynjar Belsnes	1 1/2	p 4 c
			18. Grete Weydahl	1 1/2	p 2 c
			19. Jostein Svendsen	1	p 3 b

## Skolesjakk i Sør-Varanger

### v/KARL HOJEM

I løpet av skoleåret 1976/1977 har over 200 elever i

Sør-Varanger deltatt i sjakkundervisning. Sjakkundervisningen har vært lagt til skolene i Kirkenes og Bjørnevatn. I tillegg har sjakk-gruppen i Spor-

tsklubben «Vigør» drevet sjakkundervisning for barn fra Hesseng. Ved skolene i Kirkenes og Bjørnevatn er det Kirkenes Sjakkklubb som har

stått for undervisningen.

Ved skolen i Kirkenes har Karl Arthur Larsen vært leder, og sammen med to andre instruktører har disse avviklet 13 undervisnings kvelder, hver på to timer.

Ved skolen i Bjørnevatn er det Leif Bjørnstad og Erling Fløtten som har hatt ansvaret for undervisningen. Her har det vært 17 kvelder, hver på to timer.

På Hesseng er det Karl Hojem som har vært leder. De første kveldene ble det benyttet to instruktører, men senere har Karl Hojem vært alene som instruktør. Her har det vært avviklet 26 kvelder, hver på tre timer.

Skolene i Sør-Varanger har på sitt budsjett ett beløp som skal brukes til fritidsaktivitet for skoleelever. Derfor har all sjakkundervisning ved skolene i Kirkenes og Bjørnevatn blitt betalt av skolene. Betalingen er for tiden kr. 51.05 pr. time. Når så Kirkenes Sjakkklubb har til sammen 146 timer ved disse to skolene, blir det ett ganske stort beløp som kommer Kirkenes Sjakkklubb til gode.

Hva bruker så Kirkenes Sjakkklubb disse pengene til som de får inn på instruksjon? Endel blir selvfølgelig brukt til premiering i skolesjakkturneringer, men det meste blir brukt på klubbens juniorer. Av Kirkenes Sjakkklubbs årsmelding vil en se at juniorene har fått kr. 5600.- til dekning av utgifter i forbindelse med representasjons oppgaver.

Undervisningen på Hesseng, 90 timer, blir ikke betalt av skolene. Forutsetningen for betaling er at undervisningen foregår på en skole. Derfor er all undervisning på Hesseng gjort uten noen form for vederlag.

Når det gjelder materiell så har Bjørnevatn skole i år kjøpt 30 sett brett/brikker. Kirkenes



Tor Kristian Schølset får sin velfortjente pokal av ungdomskonsulenten for Sjakk, Karl Arthur Larsen.



Et glimt fra Skolesjakkturnering i Sør-Varanger der landsdelens beste skolesjakkinstruktører er i virksomhet.

skole har tidligere kjøpt endel sjakkutstyr, men også de har i år kjøpt endel nytt. Blandt annet har de kjøpt endel klokker.

Både i Kirkenes, Bjørnevatn og Hesseng har det vært avviklet barometer turneringer i forbindelse med sjakkundervisningen.

Av andre turneringer vil en nevne Sør-Varanger mesterskapet i skolesjakk. Mesterskapet omfatter både lag og indivi-

duelt. Turneringen var i år lagt til Bjørnevatn skole. Beste lag i år ble Bjørnevatn skole tett fulgt av Kirkenes skole. På laget til Bjørnevatn skole deltok følgende spillere: Hugo Hennin, Tony Svendsen, Bjørn Fløtten, Jonny Andersen, Øystein Fløtten, Ronny Wiik, Gunnar Fornes, Bjørn Lund, Henry Bjørnstad, Kjartan Hanslien, Raymond Bendiksen, Kjetil Hanslien, Tor Kristian

Schølseth, Kjetil Henninen og Bernt Åsgren.

Det individuelle mesterskapet fikk følgende klassevinnere:

1. klasse:  
Hugo Henninen, Bjørnevatn.
2. klasse:  
Bjørn Fløtten, Bjørnevatn.
3. klasse:  
Lars Erik Vellene, Kirkenes.
4. klasse:  
Thomas Holde, Kirkenes
5. klasse:  
Henry Bjørnstad, Bjørnevatn.
6. klasse: Kjartan Hanslien, Bjørnevatn.
7. klasse:  
Bjørn Kristoffersen, Kirkenes.
8. klasse:  
Tor Kristian Schølseth, Bjørnevatn
9. klasse:  
Bengt Eriksen, Kirkenes.

## SKOLESJAKK

v/OLAF SKASLIEN

Vinteren 1976/77 har det for første gang vært arrangert sjakkkurs for skoleelever i Alta. Det har vært holdt kurs for elever ved 3 forskjellige skoler. Instruktører har vært medlemmer av Alta Sjakklubb. Instruktørene har ikke fått noen godtgjøring, og Alta skolestyre avsto dessverre en søknad om en beskjedne støtte til dekning av direkte utgifter i forbindelse med virksomheten (premier, etc.).

Midler til dekning av disse utgiftene har imidlertid klubben fått fra annet hold, særlig fra Finnmark Sjakklubb og Ungdoms- og idrettsutvalget i Alta. Her følger en kort oversikt over virksomheten ved de enkelte skoler. Det bør bemerkes at mangel på instruktører har begrenset virksomheten. Mange interesserte elever har ikke fått anledning til å delta.

**BOSSEKOP SKOLE**  
Instruktør var Nils M. Aslak-

sen. Kurset gikk over 19 kvelder, med to timer hver kveld. I alt var 53 elever innom kurset. Det stabile deltakerantallet lå på ca. 15. Det ble arrangert to turneringer. Den første ble vunnet av Jan Åge Walseth, den andre av Steinar Mathisen.

Kurset ved Bossekop ble avsluttet med en lagkamp mot Komsa skole.

Det var 10 deltakere på hvert lag, som hver spilte to partier. Bossekop vant 10.5 — 9.5.

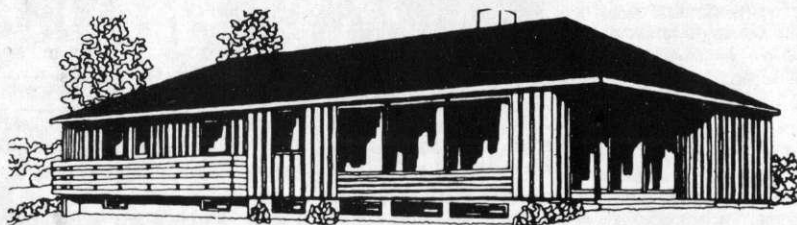
### ELVEBAKKEN SKOLE

Instruktør var Olaf Skaslien. Kurset gikk over 9 kvelder, to timer hver kveld. Gjennomsnittlig deltakerantall var 16, og i alt var 30 forskjellige elever innom kurset. Også her ble det arrangert to turneringer. Vinner ble Rune Kjelsnes og Tor Helge Skaslien.

### KOMSA SKOLE

Instruktør var Olaf Skaslien. Her ble deltakerantallet fra starten begrenset til 16. Noen av disse falt fra etter hvert. Totalt var 22 elever innom kurset, som gikk over 12 kvelder a 2 timer. Her ble turneringene vunnet av Bernt O. Rydningen.

## Har De byggeplaner?



## Vi har hustypene!

Klipp her Klipp her

Vennligst send meg Deres katalog

Navn: .....

Adr: .....

Vi leverer Vestlandshus ferdig oppsatt, eller som byggesett.

### TANA BOLIGBYGG A/S

Tana bru, 9845 Tana — Tlf. 28 177.

## SJAKK I VADSØ:

# Georg Krogh suvereren

Juniorsjakken opplever for tiden en ny oppblomstring i Vadsø. Ikke siden 1972-73 har det vært så god oppslutning om sjakkklubben i Vadsø. Hovedårsaken til at ungdommen nå søker tilbake er trolig at man nå spiller på ettermiddagstid, mens juniorene tidligere ikke kunne begynne å spille før klokka 19.00. Fra nyttår av har 12 lovende unge sjakkspillere møtt trofast opp i Vadsø sjakkklubbs lokaler på samfunns huset, og har avdekket en ganske utrolig iver og spilleglede. Torsdag var så turneringa ferdigspilt, og på avslutningsdagen avvirket man ei uformell lynturnering, med etterfølgende premieutdeling og festlig samvær.

Hverken i hovedturneringa eller i lynsjakken var Georg Krogh til å true, ikke et eneste parti var han villig til å gi fra seg. Hans argeste konkurrenter så ut til å mangle den nødvendige erfaring til å gå helt til topps, men så må det også tilføyes at Georg er

en gammel rev i dette gamet. Helt siden 1973 har han vært medlem av sjakkklubben, selv om han ikke har vært aktiv hele tiden. 9-åringen Jørgen Skjånes er et utvilsomt talent med store utviklingsmuligheter. På tross av at han aldri har fått sjakkundervisning har han en moden spillestil og et fint blikk for spillet. Lars Arne Oldernes har gått gradene i klubben, og vil trolig utvikle seg hurtig i den nærmeste tida. Han har sine evner særlig i det taktiske.

Vadsø Sjakklubb lilleputtpolitikk går ut på å unngå stjernedyrking, derfor blir de som kanskje ennå er litt uferdige og lider mangt et nederlag på grunn av det, viet like mye oppmerksomhet som de beste. Samtlige spillere viste fine takter i et eller annet parti, og disiplinær-problemer fantes ikke.

Turneringsopplegget gikk ut på at man først spilte to forgrupper med seks deltakere i hver, og i finalen møttes de to vinnerne til kamp om førsteplassene, osv.

### Resultater:

Forgruppe 1, alder i parantes:  
1. Jørgen Skjånes (9) —  
2. Eigil Johansen (13) —  
3. Torger Kristoffersen (12) —  
4. Ragnvald Mathisen (12) —  
5. Lars Røe (9) —  
6. Kjetil Tidemandsen (12) —

Gr. 2.  
1. Georg Krogh (12) 0-2  
2. Lars Arne Oldernes (12) 0-2  
3. Steinar Methi (12) 2-1  
4. Johnny Roska (12) 2-0  
5. Tommy Edvardsen (12) 2-0  
6. Per Ukvitne (12) 2-0

### Den endelige lista blir da slik:

1. Georg Krogh  
2. Jørgen Skjånes  
3. Lars Arne Oldernes  
4. Eigil Johansen  
5. Torger Kristoffersen

6. Steinar Methi  
7. Ragnvald Mathisen  
8. Johnny Roska  
9. Lars Røe  
10. Tommy Edvardsen  
11. Kjetil Tidemandsen  
12. Per Ukvitne

### Lynsjakkresultater:

1. Georg Krogh ..... 9/9 poeng  
2. Lars A. Oldernes ..... 7 " "  
3. Steinar Methi ..... 6 " "  
4. Per Ukvitne ..... 5 " "  
5. Eigil Johnsen

På de neste plassene fulgte Lars Røe, Jørgen Skjånes, Ragnvald Mathisen, Kjetil Tidemandsen og Tommy Edvardsen.

## Rettelse:

NM 1962 3/77, s. 23.  
(Odd Gudmundsen — Paul Svedenborg 3-0).

Denne statistiske påstand, verserende på folkemunne innen Tromsø Sjakklubb gjennom et desennium, viser seg ikke å være riktig, som påvist av Paul Svedenborg selv. Det korrekte styrkeforhold dem imellom skal være fifty-fifty, dvs. 1,5 — 1,5.

(FL)



GEORG KROGH





# POSTSJAKK

## FRANSK

Hvit: A. Andreassen, L.eidet  
Sort: Arild Johansen, Horten

NM i postsjakk 1976, Kl. 1.:

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sd2, c5. 4. exd5, exd5. 5. Sgf3, Sc6. 6. Lb5, Ld6. 7. 0-0. Sge7. 8. dxc5, Lxc5. 9. Sb3, Lb6.

Alt dette er kjent teori. Mer vanlig enn teksttrekket er 9. -Ld6, bl. a. spilte Kortschnoj det konsekvent mot Karpov i finalematchen 1974.

10. c3

A foretrekke er 10. Le3 eller 10. Te1 hvis en ønsker å få fordel.

10. -0-0. 11. Sbd4, Lg4. 12. Dd3, Dd6. 13. La4, Sg6. 14. Lc2!, Tfe8. 15. Lg5, a6.

Hensikten er å forhindre Sb5 etter Lc7.

16. h3, Ld7.

Bedre synes 16. -Lxf3, men sort spilte trolig på gevinst.

17. Tad1?!

Sikrere er 17. Tfel.

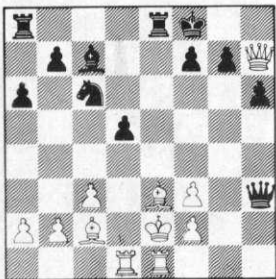
17. -h6. 18. Le3, Lc7! 19. Sf5!?

Det truet ubehagelig 19. -Sce5. 19. -Lxf5. 20. Dxf5, Sh4.

På 20. -Sxe5 ville fulgt 21. g3! 21. Dh7+, Kf8. 22. Tfel!

Et reddende forsvarstrekk, men samtidig truer det avgjørende 23. Lc5.

22. -Sxf3+. 23. gxf3, Dh2+. 24. Kf1, Dxb3+. 25. Ke2.



25. -Tad8?

Før sent ble jeg oppmerksom på det nærliggende 25. -Txe3+! med følgende muligheter:

A.

26. Kxe3, Te8+. 27. Kd2 (27. Kd3, Dxf3+. 28. Te3, Se5+. 29. Kd2, Dxf2+. 30. Te2, Sc4+ og sort vinner), Lf4+. 28. Te3, Lxe3+. 29. fxe3, Dg2+. 30. Kc1, Txe3 med gevinststilling for sort.

B.

26. fxe3, Dh2+. 27. Kd3 (27. Kf1, Lg3. 28. Td2, Dh1+), Se5+. 28. Kd4, Lb6+. 29. Kxd5, Td8+. 30. Ke4, Dxc2+.

C.

26. Kd2!!, Te2+! (26. -Txe1. 27. Dh8+, Ke7. 28. Txe1+, Kf6. 29. Dxa8, Lf4+. 30. Ke2, og hvit beholder kvaliteten, men stillingen er høyst uklar).

a.

27. Kc1, Txc2+. 28. Kxc2, Se7. 29. Txd5, Td8 med like sjanser.

b.

27. Txe2, Lf4+. 28. Te3, Lxe3+. 29. fxe3, Dg2+. 30. Kc1, Td8, og sorts stilling er trolig å foretrekke.

c.

27. Kxe2?, Te8+ osv. som A.

26. Kd2, d4

Andre muligheter:

A.

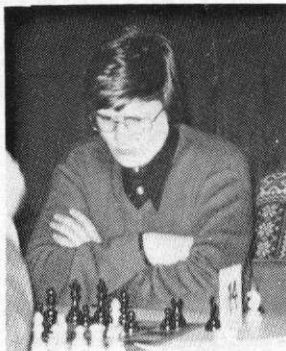
26. -Ld6. 27. Lg5! (27. Lc5, Te5!), f6. 28. Lxf6!, gxf6. (28. -Td7. 29. Lg6 og vinner). 29. Lg6, Lf4+. 30. Kc2, Se5. 31. Txe5, og sort blir matt.

B.

26. -f6? 27. Lc5+, Ld6. 28. Lxd6+, Txd6. 29. Dh8+

C.

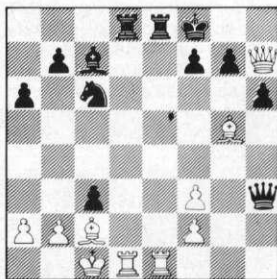
26. -Te5. Hverken 27. Lg5, f6 eller 27. Lc5+, Ld6. 28. Dh8+, Ke7. 29.



ARNOLD ANDREASSEN

Dxg7, Dh5! synes å rekke til gevinst. Det beste for hvit er trolig 27. f4! f. eks. 27. -d4? 28. cxd4!, Sxd4. 29. fxe5, Sb3+. (29. -Sf3+. 30. Kc1, Sxe1? 31. Lc5+). 30. Ke2, Dg4+. 31. f3, Dh2+. 32. Lf2, Dxe5+. 33. De4, og hvit vinner.

27. Lg5!, dxc3+. 28. Ke1



28. -cxb2+

Eller 28. -f6. (28. -Txd1+. 29. Lxd1, cxb2+. 30. Kb1). 29. Txd8! (29. Lb3?, Txd1+), Txd8. 30. Lb3, Se5. (30. -Le5. 31. Lxf6!, cxb2+. 32. Kb1, Td1+. 33. Txd1, Lxf6. 34. Dg8+ og matt). 31. Dg8+, Ke7. 32. Dxg7+, Kd6. 33. Dxf6+, Kc5. 34. Txe5+ og hvit vinner.

29. Kxb2

Også 29. Kb1, f6. 30. Txd8, Txd8. 31. Lb3 vinner.

29. -f6. 30. Lb3, Le5+. 31. Txe5, oppgitt.

Det kunne fulgt 31. -Sxe5. 32. Dg8+, Ke7. 33. Dxg7+.

(Komm. av Arnold Andreassen).

# FØDES SJAKK FOLK I BÅTSFJORD?

JA-VISST!

I

# HAVNEGATA KOLONIAL

BÅTSFJORD

TELEFON 89 125 — filial 89 126

HVOR OGSÅ

# SJAKK FOLK FØDES

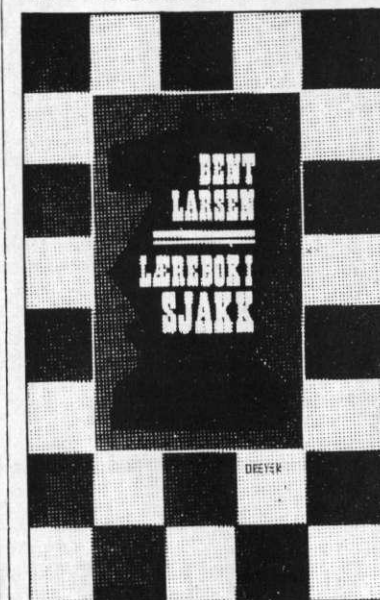
## Ratingliste for aktive nord-norske spillere pr. 1/8 -77

Aksel Adolfsen, Narvi	1392 x
Bjørn Albrigtsen, Hammerfest	1301 x
Nils Alm, Skjervøy	1420 x
Odd Andersen, Skjervøy	1542 x
Arnold Andreassen, Øksfjord	1612
Leif Andreassen, Øksfjord	1623
Håkon Angell, Bodø	1604 x
Sverre Arntzen, Narvik	1304 x
Nils M. Aslaksen, Alta	1727
Nils A. Bakke, Tromsø	2042 x
Alf O. Berglund, Hammerfest	1514 x
Jan S. Berglund, Hammerfest	1456
Magne Bergvoll, Tromsø	2063
Leif Bjørnstad, Kirkenes	1739
Josef Blaschke, Tromsø	1370 x
Vidar Blomli, Narvik	1354 x
Øystein Boland, Alta	1711 x
John Brattli, Narvik	1640
Torbjørn Burchard, Narvik	2002
Tor E. Dahl, Øksfjord	1303 x
John Eikås, Kirkenes	1465
Wiggo H. Eilertsen, Tromsø	1736
Ulf Elstad, Narvik	1136 x
Bengt Eriksen, Kirkenes	1621
Hans Eriksen, Harstad	1970 x
Torfinn Eriksen, Narvik	1575
Arnt N. Esbensen, Vadsø	1924
Hans F. Esbensen, do.	1726 x
Roy Evensen, Harstad	1636
Knut Fagerhaug, Hammerfest	1605 x
Gudmund Farstad, Vardø	1925 x
Kjell Figenschou, Kirkenes	1569
Reidar Finnset, Tromsø	1575 x
Arvid Fiskaa, Øksfjord	1640 x
Egil Fjellgård, Bodø	1673 x
Erling Fløtten, Kirkenes	1733
Edmund Forselv, Narvik	1964
Håkon Godtlibsen, Hammerfest	1434 x
Tor Gulstad, Tromsø	1009 x
Arne Gustavsen, Kirkenes	1244
Arne Hanevik, Harstad	1716
Alfred Hansen, Narvik	1672 x
Arvid Hansen, Harstad	1506 x
Finn Haug, Alta	1629 x
Knut Haugen, Hammerfest	1566 x
Arne Haugseth, Kirkenes	1353
Ragnvald Haugseth, do.	1526
Finn E. Høbæk, Bodø	1576
Karl Hojem, Kirkenes	1251
Erik Holm, Bodø	1655 x

Gudmund Hoseth, do.	1664 x
Johannes Høje, Tromsø	1955
Odd Indbjør, Kirkenes	1224
Stein Indregard, Narvik	1600
Chr. Ingebrigtsen, do.	1532 x
Karl Fr. Isaksen, Bodø	1637 x
Bjarne Jacobsen, jr. do.	2063
Arthur Jarhelle, Narvik	1674
Ketil Jarhelle, do.	1914
Terje Jarhelle, do.	1296 x
Bengt T. Jensen, Hammerfest	1619
Stein Jensen, Harstad	2175
Reidar Jenssen, Tromsø	2056
Steinar Jenssen, Narvik	1796
Karl-P. Jernberg, Tromsø	1250
Kjell Johannessen, Hammerfest	1711
Magne Johansen, Narvik	1663
Sverre Johansen, Kirkenes	1320
Gunnar Johnsen, Tromsø	2306
Svein H. Johnsen, Hammerfest	1606
Asle Jørgensen, Havøysund	1704 x
Arvid Karlsen, Vadsø	1404
Tor A. Karlsen, Narvik	1421
Kjell M. Karlstad, Hammerfest	1356 x
Dag E. Kiberg, Bodø	1126 x
Lajos Kiss, Harstad	1454
Leif Knutsen, Narvik	1696 x
Stig Knutsen, Bodø	1126 x
Bjarne Kristensen, Narvik	1796
Eskild Kristensen, do.	2026 x
Kjell O. Kristensen, do.	2103
Kolbjørn Kristensen, Bodø	1610
Per R. Kristiansen, Harstad	1566 x
Jarl Kvikstad, Vardø	1617 x
Arne Larsen, Kirkenes	1139 x
Arne O. Larsen, Narvik	1552
Asbjørn Larsen, Bodø	1751 x
Frans Larsen, Tromsø	2073
Gudmund Larsen, Tromsø	1624 x
Karl Arthur Larsen, Kirkenes	1794
Terje W. Larsen, Tromsø	1931
Ulf Eirik Larsen, Kirkenes	1266 x
Trond Olsen Lied, Kirkenes	1621
Roar Linblom, Harstad	1915
Helge Lindgren, Narvik	1020 x
Jan-Ottar Lingjærde, Tromsø	1744 x
Fredrik Lorck, Bodø	1626
Geir M. Lorentzen, Hammerfest	1736
Roger Lund, Narvik	1654 x
Harry Inge Luther, Harstad	1677 x
Inge Lyngedal, Øksfjord	1134 x
Odd Lyngedal, Øksfjord	1106 x
Olav Melkersen, Narvik	1695
Konrad Nikolaisen, Narvik	1445
Harald Nilsen, Kirkenes	1562
Ingvald Nilsen, Kirkenes	1516

John Nilsen, Narvik	1306 x
Odd Viggo Nilsen, Narvik	1185 x
Torger Nilsen, Narvik	1539 x
Tor Nilssen, Vadsø	1845
Ivbjørn Nimki, Tromsø	1818
Oluf Nordby, Narvik	1468
Gisle Nordstrand, Narvik	1710
Bjarne Nordtveit, Kirkenes	1446
Terje Nordvåg, Narvik	1483
Harald Oldernes, Vadsø	1536 x
Fritz Olsen, Narvik	1246 x
Jan Olsen, Kirkenes	1293
Henning Pettersen, Harstad	1801
Kjell Pleym, Narvik	1699 x
Jan-Bjarne Rambø, Harstad	1807
Paul Risvaag, Hammerfest	1143 x
Jens R. Robertsen, Bodø	1525 x
Jonny Robertsen, Mo	1721 x
Dag Rojahn, Kirkenes	1475 x
Johan Rydar, Narvik	1690 x
Asmund Røst, Tromsø	1730 x
Trygve Røtvold, Kirkenes	1605
Palmer Salomonsen, Narvik	1867
Knut Schulstad, Narvik	1412 x
Martin Schølseth, Kirkenes	1569 x
Tor Kristian Schølseth, Kirkenes	1831
Jan Shotland, Tromsø	1737 x
Magnar Sigerseth, Tromsø	1677 x
Selmer Sigvaldsen, Narvik	1774 x
Bjørn-Magnus Simonsen, Narvik	1566
Bjarne Skagen, Bodø	1767 x
Jan Petter Solhaug, Kirkenes	1448
Ulf Stoltenberg, Narvik	1521 x
Sven Strømsnes, Narvik	1026 x
Børge Svanholm, Hammerfest	1567
Erling Svedenborg, Narvik	1913
Magne Syrstad, Kirkenes	1443 x
Brede Sæther, Kirkenes	1309 x
Ivar Sæther, Kirkenes	1307 x
Torleif Sæther, Kirkenes	1016 x
Egil Teger, Narvik	1609
Willy Teigen, do.	1661 x
Olav Thoresen, Tromsø	1818 x
Anton Thorstensen, Narvik	1795
Roald Thorstensen, do.	1500 x
Torfinn Thorstensen, do.	1466 x
Svein Thrana, Bodø	1853
Sigmund Thune, Harstad	1751
Hallvard Tjelmeland, Tromsø	2093
Hans Torvatn, Narvik	1056 x
Wilh. Urdal, Tromsø	1544 x
Olav Ursin, Narvik	1643 x
Alf K. Veien, Hammerfest	1162 x
Erik Vembre, Bodø	1739
Jan E. Vembre, do.	1611 x
Kjetil Vollan, do.	1995

## NY SJAKKBOK!



### Bent Larsen Lærebok i sjakk

Oversatt av  
Jan Petter Varner  
Forord av André Bjerke

«Hans evne til å more blir ikke mindre når han utfolder sin tredje ferdighet: å fortelle om sjakk. Alle hans sjakkbøker er allerede klassikere — simpelthen fordi de er godt lesestoff.»

(Fra André Bjerkes forord)

Hf. kr. 42,—

DREYERS  FORLAG





# BOKANMELDELSE

MacLeod, William T.  
Sjakk for unge begynnere.  
Oslo 1976 Aschehoug.  
61 s. 43.00.

«Sjakk for unge begynnere» er en av de mange fargesprakende bøker fra den senere tid som tar sikte på å lære barn og ungdom elementær sjakk. Denne boka er som de fleste i sin genre full av fargerike og festlige tegninger, men den representerer noe nytt i måten å legge fram stoffet på.

Først av alt blir det gjort klart at sjakk er å betrakte som et slag mellom to arméer og at brettet er en slagmark. De forskjellige brikker får betegnelser som infanterist, armésjef osv. Etterhvert som man lærer de forskjellige brikkers gangart, begynner man å spille. Det kan f. eks. være bønder mot bønder, offiserer mot bønder osv. Dette tror jeg ut fra et pedagogisk syn er en fornuftig måte å gjøre det på. Uten dypsindige formuleringer-

tære taktiske idéer blitt gjennomgått, og litt sluttspillteori har man også fått med seg. Posisjonelle vurderinger som f. eks. hvorfor en springer står best i sentrum, er blitt forklart på en meget underholdende måte.

Jeg tror en kan si at med hensyn til å skape interesse for sjakk og framstille sjakk som et festlig spill, er denne boken egnet.

Imidlertid har jeg en følelse av at boken som lærebok betraktet til sine tider kan virke forvirrende på ungene. Hvis denne boken er beregnet på nybegynnere, tror jeg nok noen av oppgavene er i vanskeligste laget. Videre kunne vel en passant-slaget ha vært nevnt i forbindelse med hvordan bøndene går og slår — og ikke på siste side.

Alt i alt er det en meget festlig bok, og det mest negative jeg kan finne å si om den er prisen. Nå skal riktignok bøker være dyre, men allikevel.

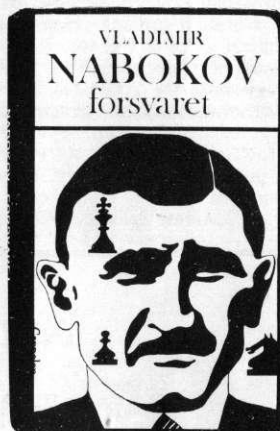
(Johannes Høie)

Nabokov, Vladimir  
Forsvaret  
Oslo 1970 Cappelen.  
233 s. 45.50.

Hva, vil muligens noen si, kan forfatteren av «Lolita» også skrive sjakkbøker? Til det er å si at ingen russer med respekt for seg selv unnlater seg å lære seg dette kongelige spill, og Nabokov er til og med en ypperlig sjakkspiller. Man bør derfor ikke undres over at «Forsvaret» vakte stor oppmerksomhet da den utkom i 1964 under tittelen «The Defence». Nå må det imidlertid sies at den russiske originalen forelå allerede i 1930, men vestens forlag fikk altså ikke øynene opp for dette mesterverk

før 35 år senere.

Bokens hovedperson, Luzjin, er rikmannsønn i tsarens Russland. Vi treffer han først som sju-åring ute på farens landsted avsondret fra utenverdenen og med en minimal kontaktflate til sine foreldre. Luzjin er enebarn og har ikke andre ting å konsentrere seg om enn bøker. Som gutter flest er det



ikke skolearbeidet som vekker mest interesse hos han, og farens autoritære vesen gjør at gutten, etter å ha oppdaget sjakkspillet, oppslukes helt av dette og langsomt, men sikkert går en tragisk skjebne i møte. Ja, for tragisk er boken.

Nabokov har latt det være en streng sammenheng mellom innhold og form. Luzjin er sjakkspiller, og hele boken er et sjakkspill hvor hvert trekk, hver setning får konsekvenser langt fremover i tiden, og hvor alt må tenkes nøye igjennom.

(Kjell Johannessen)

Det er noe tidløst over  
Nordås veggseksjoner



Nordås veggseksjon 1400/3 B i mørk beiset koto med lyslist. Lengde 270 cm (90 x 3)



fra  
NORDÅS INDUSTRIER A/S  
NESTTUN

MARCO



Marco leveres i hud og stoff. Treverket er laminert brunlakkert bok. Bord med tre- eller glassplate.

FORHANDLER:

H. T. Esbensen  
Vadsø

REPRESENTANT FOR NORD-NORGE: JOHN MYRSTAD A/S, 8010 SPJELKAVIK.

HJ. BRUNSTAD A/S  
SYKKYLVEN

**SJAKK** FOR  
UNGE  
BEGYNNERE



Begynn  
å spille  
na-  
sikk sjakk  
det foregår!

Aschehoug

En helt ny måte å lære på

ger gir man ungene en følelse av hva gjennombrudd, blokade m. m. er.

På siste side ender man så opp med et fullstendig oppstilt sjakkbrett. I mellomtiden har elemen-

GODT UTVALG  
I  
SJAKKLITTERATUR,  
BRIKKER og BRETT  
hos

**JOH. PETTERSEN**

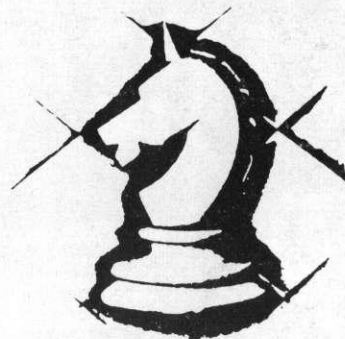
Bok- & Papirhandel

PETER BECHS GT. 6 — MOSJØEN  
TELEFON (078) 70 777



NORD-NORSK  
**SJAKK**

NÅR DET ER  
SJAKK-PROGRAM



OG ALLTID ELLERS . . .

SE DET I

**PHILIPS** FARGE-TV.

DET VINNER DU PÅ

TREKK TIL



**TVi - TVi**